

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Zielonej Górze**

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze
w 2017 roku**

Kwiecień 2018 rok

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. RADA NADZORCZA	7
3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU	8
4. POMOC PUBLICZNA	9
5. KONTROLE	9
5.1. KONTROLE ZEWNĘTRZNE	9
5.2 KONTROLE WEWNĘTRZNE	10
6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ	11
7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA	12
8. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA	14
8.1 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW	14
8.2. REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH	15
8.3 EFEKTY RZECZOWE I EKOLOGICZNE FINANSOWANIA ZADAŃ	19
8.3.1 OCHRONA WÓD, ZAOPATRZENIE W WODĘ, GOSPODARKA WODNA	19
8.3.2 OCHRONA POWIETRZA	21
8.3.3 EDUKACJA EKOLOGICZNA	24
8.3.4 POZOSTAŁE KOMPONENTY	26
9. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE OBSŁUGI ŚRODKÓW UE	28
9.1 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH POIIS	28
9.2 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH LRPO 2007-2013	30
9.3 REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH RPO-L2020	30
9.4 OGÓLNOPOLSKI SYSTEM WSPARCIA DORADCZEGO W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ OZE	31
10. GOSPODARKA FINANSOWA	33
10.1 WPŁYWY / PRZYCHODY	33
10.1.1 PRZYCHODY Z TYTUŁU OPŁAT I KAR	33
10.1.2 WPŁYWY Z TYTUŁU DZIAŁALNOŚCI POŻYCZKOWEJ FUNDUSZU	33
10.1.3 PRZYCHODY Z OPERACJI KAPITAŁOWYCH	34
10.2 WYDATKI / KOSZTY	35
11. AKCJE I UDZIAŁY	36
12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE	36

SPIS TABEL

TABELA 1. Umowy dofinansowania ze środków własnych zawarte w 2017 roku	37
TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2017 roku wg komponentów	44
TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2017 w podziale na grupy kontrahentów (w zł)	45
TABELA 4. Program usuwania azbestu	46
TABELA 5. Wpływy / przychody Funduszu w 2017 roku (w zł)	50
TABELA 6. Wpływy Funduszu w latach 2013-2017	51
TABELA 7. Koszty / wydatki Funduszu w 2017 roku	52

INFORMACJE OGÓLNE

1. WSTĘP

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze jest samodzielną instytucją finansową i funkcjonuje, w rozumieniu art. 9 pkt. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jako samorządowa osoba prawna.

Przedmiotem działania Funduszu jest finansowanie, głównie inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z kierunkami polityki ochrony środowiska i celami środowiskowymi wynikającymi ze Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, realizowane w oparciu o środki własne i środki powierzone przez jednostki zewnętrzne. Istotną rolą Funduszu jest prowadzenie działań edukacyjnych oraz informacyjno – promocyjnych związanych z problematyką ochrony środowiska.

W roku 2017 Fundusz realizował zadania związane z obsługą na terenie województwa lubuskiego środków unijnych przeznaczonych na ochronę środowiska w ramach perspektywy finansowej 2007-2013. Odbywało się to w ramach:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) - w roli Instytucji Wdrażającej w zakresie dwóch priorytetów: I - Gospodarka wodno-ściekowa oraz II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (LRPO 2007-2013) - w roli Instytucji Pośredniczącej w Priorytecie III - Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Powyższe działania miały charakter zamykający i ogniskowały się wokół procesów związanych z końcowymi kontrolami projektów, akceptacją wniosków o płatność, a także monitorowaniem realizacji tych projektów w okresie trwałości.

Fundusz, w roku 2017, realizował zadania na rzecz realizacji Projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze prowadził w 2017 roku działalność, która była regulowana przez następujące podstawowe przepisy prawa oraz porozumienia:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2017 r. poz. 1566, ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. 2018 r. poz. 21 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2018 r. poz. 142 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2017 r. poz. 1332 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2017 r. poz. 2077 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. 2010 r. nr 226, poz. 1479 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. 2018 r. poz. 395 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2017 r. poz. 201 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2017 r. poz. 1376 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 1579 ze zm.),
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2018 r. poz. 362 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2016 r. poz. 1764 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. 2007 r. nr 10, poz. 68),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszanie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2017 r. poz. 1311 ze zm.),
- Statut WFOŚiGW w Zielonej Górze nadany Uchwałą nr XLVIII/480/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 30 marca 2010 roku (zmieniony uchwałą nr XXXV/525/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 6 lipca 2017 roku),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz.U. 2017 r., poz. 2386),
- Porozumienie w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro) zawarte w dniu 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska wraz z późn. zm.,
- Porozumienie w sprawie realizacji Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 dla Priorytetu III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zawarte w dniu 13 grudnia 2007 z Zarządem Województwa Lubuskiego wraz z późn. zm.,
- Porozumienie w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu zawarte z NFOŚiGW w dniu 16 listopada 2015 r.,
- Porozumienie nr 1/RPO/2016 pomiędzy Wojewódzkim Funduszem i Województwem Lubuskim w sprawie realizacji Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa w ramach Osi Priorytetowej 4 Środowisko i Kultura Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 z dnia 1 marca 2016 r. oraz
- wypowiedzenie z dnia 28 lutego 2017 r. ww. Porozumienia, na mocy którego WFOŚiGW w Zielonej Górze przestał pełnić funkcję instytucji wdrażającej Regionalny Program Operacyjny 2014-2020.
- Umowa z dnia 28 kwietnia 2016 r. o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 zawarta pomiędzy Partnerem Wiodącym (NFOŚiGW), a Partnerami Projektu (14 WFOŚiGW oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego).

Równocześnie działalność Funduszu regulowana była także, przyjmowanymi przez organy Funduszu w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami, dokumentami wewnętrznymi takimi jak:

- Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (uchwała nr 000/24/12 z dn. 26 września 2012 r. ze zm.),
- lista przedsięwzięć priorytetowych (uchwała nr 000/10/16 z dn. 18 marca 2016 r.),
- kryteria wyboru przedsięwzięć oraz ogólne zasady udzielania pomocy finansowej ze środków Funduszu, w tym zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji (uchwała nr 000/11/16 z dn. 18 marca 2016 r. ze zm.),
- zasady i tryb udzielania i rozliczania dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe (uchwała nr 002/14/14 z dnia 27.03.2015 r.),
- plan działalności (uchwała nr 000/39/16 z dn. 28 listopada 2016 r. ze zm.) oraz plan finansowy Funduszu (uchwała nr 000/40/16 z dn. 28 listopada 2016 r. ze zm.),

Programy własne i Regulaminy WFOŚiGW w Zielonej Górze:

- Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych (uchwała nr 000/04/17 z dn. 30 stycznia 2017 r. ze zm.),
- Program udzielania dofinansowania w roku 2017 w formie pożyczek płatniczych dla przedsięwzięć, które uzyskały bezzwrotne wsparcie ze środków Unii Europejskiej (uchwała nr 000/19/16 z dnia 10 czerwca 2016 r. ze zm.),
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (uchwała nr 000/07/17 z dn. 30 stycznia 2017 r.),
- Regulamin konkursu na dofinansowanie w 2017 roku przez WFOŚiGW w Zielonej Górze zadań z zakresu edukacji ekologicznej w zakresie organizacji lokalnego festynu ekologicznego o tematyce gospodarowania odpadami komunalnymi (uchwała nr 000/06/17 z dn. 30 stycznia 2017 r. ze zm.),
- Regulamin konkursu na dofinansowanie w 2017 roku przez WFOŚiGW w Zielonej Górze zadań z zakresu edukacji ekologicznej w zakresie wydawnictw ekologicznych o tematyce ochrony krajobrazu, różnorodności biologicznej i bogactwa przyrodniczego województwa lubuskiego (uchwała nr 000/05/17 z dn. 30 stycznia 2017 r. ze zm.),
- Regulamin określający sposób rozpatrywania wniosków gmin w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym

dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2017 r. (nr 002/25/17 z dnia 31 marca 2017 r.).

oraz Programy wspólne Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- Program priorytetowy NFOŚiGW pod nazwą "SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- Program NFOŚiGW „Poprawa jakości powietrza Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój odnawialnych źródeł energii”.

2. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza w 2017 roku funkcjonowała w składzie:

- Leszek Karski - przedstawiciel Ministra Środowiska - Przewodniczący RN (od dnia 20.06.2016 r.),
- Czesław Fiedorowicz – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej (od dnia 04.07.2017 r.),
- Jolanta Maj – przedstawiciel Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (od dnia 04.07.2017 r.),
- Piotr Barczak – wyznaczony przez Wojewodę Lubuskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych (od dnia 04.07.2017 r.), wybrany na Sekretarza RN w dniu 14.07.2017 r.,
- Roman Fraszczyk - wyznaczony przez Wojewodę Lubuskiego (od dnia 04.07.2017 r.),
- Zbigniew Kołodziej – Wiceprzewodniczący RN (do dnia 03.07.2017 r.),
- Wojciech Kozieja – Przedstawiciel organizacji ekologicznych Województwa Lubuskiego (do dnia 03.07.2017 r.),
- Ryszard Barański - przedstawiciel Lubuskiego Sejmiku Gospodarczego (do dnia 03.07.2017 r.),
- Leszek Jerzak - Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody (do dnia 03.07.2017 r.),

- Artur Malec - Dyrektor Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego (do dnia 03.07.2017 r.),
- Jan Rydzanicz – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp (do dnia 03.07.2017 r.).

W roku 2017 w trakcie 10 posiedzeń Rada Nadzorcza przyjęła łącznie 58 uchwał. Spośród najważniejszych, w dniu 30 stycznia 2017 roku Rada Nadzorcza przyjęła uchwały: nr 000/01/17 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Zielonej Górze za rok 2016 oraz przeznaczenia zysku netto za rok 2016 i nr 000/02/17 w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania Zarządu z działalności WFOŚiGW w Zielonej Górze w roku 2016.

Lista przedsięwzięć priorytetowych na 2018 rok przyjęta została uchwałą nr 000/22/17 z dn. 14 kwietnia 2017 roku.

Kryteria wyboru przedsięwzięć, ogólne zasady udzielania pomocy finansowej, zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na 2018 rok przyjęte zostały uchwałą nr 000/21/17 z dn. 14 kwietnia 2017 roku.

W dniu 29 listopada 2017 roku uchwałą nr 000/50/17 przyjęty został Plan działalności Funduszu na rok 2018, a uchwałą nr 000/51/17 Roczny plan finansowy Funduszu na rok 2018.

3. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

W 2017 roku Zarząd Funduszu pracował w następującym składzie:

- Mariusz Herbut - Prezes Zarządu (od dnia 13.11.2017 r.)
- Jolanta Fedak - Prezes Zarządu (do dnia 12.11.2017 r.),
- Michał Stosik - Z-ca Prezesa Zarządu (do dnia 09.05.2017 r.),
- Łukasz Pabierowski – Z-ca Prezesa Zarządu (do dnia 12.11.2017 r.).

W okresie sprawozdawczym Zarząd na 49 posiedzeniach podjął 80 uchwał dotyczących:

- udzielenia promes dofinansowania zadań,
- udzielenia dofinansowania zadań,
- przyjęcia rozliczeń końcowych zadań,
- przyjęcia rozliczeń częściowych zadań,

- przyznania nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracownika administracji rządowej i samorządowej,
- zmiany Regulaminu Organizacyjnego,
- przyjęcia zmiany warunków udzielania dofinansowania zadań związanych z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2016-2017,
- wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków w ramach LRPO 2007-2013,
- przyjęcia regulaminów programów i konkursów w zakresie Ochrony wód i Edukacji ekologicznej.

Na koniec 2017 roku w Funduszu zatrudnionych było (poza 1 osobowym Zarządem) 23 osoby, z tego w Wydziale Ekspertyz Ekonomiczno-Inżynierskich – 8 osób, w Wydziale Administracyjno – Finansowym – 6 osób, Pełnomocnik ds. Jakości - 1 osoba. W Funduszu funkcjonował również Zespół Doradców Energetycznych, który absorbował 4 etaty, Zespół ds. zamówień publicznych – 1 osoba, oraz jednoosobowe stanowisko – specjalista ds. obsługi sekretariatu. Obsługa prawna Funduszu wykonywana była przez firmę zewnętrzną na zasadzie stałego zlecenia, natomiast prowadzenie spraw BHP realizowane było do 31 października w ramach umowy zlecenia, a od 1 listopada przez pracownika - inspektora ds. BHP.

4. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej Wojewódzki Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Fundusz udzielił w 2017 roku pomocy de minimis w łącznej kwocie 272,00 zł. Wsparcie w formie pożyczki uzyskał jeden podmiot działający na terenie województwa lubuskiego.

5. KONTROLE

5.1. Kontrole zewnętrzne

W 2017 roku instytucje zewnętrzne przeprowadziły trzy kontrole działalności Funduszu.

1. Urząd Marszałkowski - Instytucja Zarządzająca Lubuskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013:

- Kontrola systemowa wdrażania LRPO 2007-2013, w dniach 09-12.05.2017 r.,
- Kontrola projektu: RPLB.10.01.00-08-002/17 – „Wsparcie zarządzania i wdrażania w 2017 r.”, w dniach 06-08.09.2017 r..

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – kontrola w dn. 26.06- 24.07.2017 r.

Wydawane zalecenia pokontrolne realizowane były w trybie roboczym. Zarówno kontrola pomocy technicznej, jak również kontrola systemowa IZ LRPO 2007-2013 potwierdziły poprawność instytucjonalną funkcjonowania WFOŚiGW w Zielonej Górze. W zakresie kontroli ZUS Wojewódzki Fundusz jest obecnie w fazie odwoławczej.

5.2 Kontrole wewnętrzne

W 2017 roku Wojewódzki Fundusz w ramach działalności statutowej przeprowadził 30 terenowych kontroli realizacji zadań dofinansowanych ze środków krajowych. Przeprowadzone kontrole na miejscu dotyczyły umów dotacji, umów pożyczek, a także umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym. Kontrolami objęto zadania realizowane na podstawie umów zawartych w latach 2016 – 2017. W 2017 roku kontynuowano kontrolę zadań związanych z usuwaniem produktów zawierających azbest. Kontrolę tych zadań wykonywano w oparciu o „Umowę udostępnienia środków” nr 151/2015/WF/US zawartą w dniu 14.05.2015 z NFOŚiGW.

Ustalenia z kontroli opisano w protokołach, które przyjęli wszyscy kierownicy kontrolowanych jednostek. Przeprowadzone kontrole potwierdziły uzyskanie rzeczowego i ekologicznego efektu realizacji dofinansowanych zadań oraz poprawność kontrolowanej dokumentacji. Dokumentacja fotograficzna kontrolowanych obiektów przechowywana jest w formie elektronicznej.

W 2017 roku nie wykonywano kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Systemu Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme), niemniej WFOŚiGW w Zielonej Górze pozostawał w tej kwestii do dyspozycji NFOŚiGW na podstawie „Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji z dnia 4 września 2013 r.”

Oprócz prowadzonych kontroli w terenie, na bieżąco weryfikowano dokumenty formalne i finansowe związane z realizowanymi umowami, zarówno na etapie przygotowania, realizacji jak i rozliczenia końcowego.

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o finansach publicznych, w WFOŚiGW w Zielonej Górze jako jednostce sektora finansów publicznych, prowadzono kontrolę

zarządczą, która stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W 2017 roku sporządzono oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze za rok 2016.

Przeprowadzono roczny audyt w zakresie bezpieczeństwa informacji, w wyniku którego sporządzono sprawozdanie pn. „Informacja o stanie systemu IT w WFOŚiGW w Zielonej Górze”. Uzyskano potwierdzenie, że Wojewódzki Fundusz spełnia wymagania zawarte w § 19-21 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Zgodnie ze sporządzoną opinią w sprawie oceny stanu kontroli, kontrola zarządcza w Wojewódzkim Funduszu w wystarczającym stopniu zapewniła prawidłowe funkcjonowanie, łącznie we wszystkich wymaganych elementach: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

W związku z powyższym wypełniono części A oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2016 rok (według wzoru MF), co oznacza, że w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

6. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Od roku 2002 w Funduszu funkcjonuje system zarządzania jakością potwierdzony przez akredytowaną jednostkę certyfikującą TUV NORD Polska. W styczniu 2017 roku przeprowadzono w Wojewódzkim Funduszu audit recertyfikujący w wyniku którego Fundusz uzyskał certyfikat na kolejny okres, do dnia 3 lutego 2020 roku, po przejściu na normę ISO 9001:2015. Obowiązująca w 2017 roku norma to „Systemy zarządzania jakością. Wymagania PN-EN ISO 9001:2009”. Oznacza to, że organizacja jaką jest WFOŚiGW w Zielonej Górze, wprowadziła i stosuje system zarządzania jakością w zakresie finansowego wspierania przedsięwzięć z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz realizacji powierzonych zadań w procesie zarządzania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. System zarządzania jakością potwierdza, iż zarządzanie powierzonymi Funduszowi środkami odbywa się pod stałym nadzorem, wg ściśle określonych procedur, zapewniających skuteczne spełnianie ustalonych wymagań jakościowych.

7. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-PROMOCYJNA

Współpraca ze społeczeństwem województwa lubuskiego podejmowana była nie tylko w zakresie ustawowej działalności statutowej, lecz także w ramach realizacji własnych projektów informacyjno-promocyjnych. Działania te miały na celu przede wszystkim ułatwienie mieszkańcom regionu, beneficjentom i potencjalnym beneficjentom środków Funduszu dostępu do wysokiej jakości informacji o środowisku oraz upowszechnienie wiedzy o możliwościach podejmowania inicjatyw przyspieszających tempo rozwoju społecznego i gospodarczego województwa lubuskiego w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Istotne w komunikacji zewnętrznej było też wskazanie zasad, jakimi przy podejmowaniu decyzji finansowych kieruje się Fundusz.

Wśród podejmowanych inicjatyw Funduszu należy wymienić m.in.: ogłoszony w I kwartale 2017 r. **Plebiscyt WFOŚiGW w Zielonej Górze pn. „Lubuski Eko-dyplom”** na najlepszą pracę inżynierską, magisterską lub doktorską, prezentującą praktyczne lub teoretyczne zagadnienia mogące mieć wpływ na ochronę środowiska w najbliższym otoczeniu, regionie lubuskim lub w zastosowaniach ponadregionalnych. Do Plebiscytu mogły być zgłaszane prace dyplomowe w trzech równorzędnych kategoriach: praca licencjacka / inżynierska, magisterska lub doktorska, obronione na każdym kierunku studiów, prowadzonych na uczelniach wyższych województwa lubuskiego – zarówno państwowych jak prywatnych. Rozstrzygnięcie Plebiscytu nastąpiło 31 marca 2017 r. Laureaci zostali uhonorowani nagrodami Prezesa WFOŚiGW (nagrody pieniężne zgodnie z „Regulaminem przyznawania nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej”, obowiązującym w WFOŚiGW w Zielonej Górze na mocy Uchwały Zarządu WFOŚiGW w Zielonej Górze nr 002/11/16 z dnia 17.03.2016 r.) oraz dyplomami honorowymi LUBUSKI EKO-DYPLOM. Promotorzy wszystkich prac zostali uhonorowani dyplomami honorowymi PROMOTOR LUBUSKIEGO EKO-DYPLOMU. Uroczystość wręczenia nagród i dyplomów odbyła się 19 kwietnia 2017 r. w siedzibie WFOŚiGW w Zielonej Górze.

W ramach działań informacyjno – promocyjnych Fundusz w I kwartale 2017 r. podsumował dwuletnią aktywność na rzecz ochrony środowiska beneficjentów zaangażowanych w realizację spójnej polityki ekologicznej służącej ochronie środowiska w najbliższym otoczeniu i regionie w latach poprzednich. Laureatami nagród **za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej oraz tytułów „Beneficjent WFOŚiGW –

Przyjaciół Środowiska” zostały podmioty na co dzień dysponujące bardzo ograniczonymi środkami finansowymi, którym udało się zrealizować w latach 2015 – 2016 z udziałem środków Funduszu ważne przedsięwzięcia w priorytetowych dziedzinach ochrony środowiska, a sama realizacja tych projektów stanowiła istotne wyjście poza przypisane tym podmiotom zadania własne. Nagrody finansowe Prezesa WFOŚiGW w Zielonej Górze i tytuły honorowe otrzymali:

- Gmina Krzeszyce: Beneficjent – Przyjaciół Środowiska w dziedzinie priorytetowej Zaopatrzenie w Wodę,
- Gmina Drezdenko: Beneficjent – Przyjaciół Środowiska w dziedzinie priorytetowej Ochrona Wód,
- Gmina Lipinki Łużyckie i Gmina Maszewo: Beneficjent – Przyjaciół Środowiska w dziedzinie priorytetowej Racjonalne gospodarowanie odpadami i Ochrona powierzchni ziemi,
- Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Franciszkanów we Wschowie Beneficjent – Przyjaciół Środowiska w dziedzinie priorytetowej Ochrona Atmosfery,
- Gmina Świdnica: Beneficjent – Przyjaciół Środowiska w dziedzinach priorytetowych: Ochrona Atmosfery, Gospodarka Wodna, Gospodarka Wodno-Ściekowa w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego,
- Gmina Otyń: Beneficjent - Przyjaciół Środowiska w dziedzinach priorytetowych: Ochrona Atmosfery, Nadzwyczajne Zagrożenia w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Dyplomem honorowym Prezesa WFOŚiGW w Zielonej Górze i tytułem Beneficjent – Przyjaciół Środowiska Województwa Lubuskiego wyróżniono Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektorat w Zielonej Górze za działania na rzecz ochrony środowiska we wszystkich priorytetowych dziedzinach.

W ostatnim kwartale 2017 r. Fundusz, wyznaczając priorytety działania na rok następny, za wiodące uznał wsparcie lubuskich gmin w skutecznych działaniach zmierzających do poprawy efektywności energetycznej i gospodarki wodno-ściekowej w regionie. W dniach 11 i 14 grudnia 2017 r. w siedzibie WFOŚiGW w Zielonej Górze oraz 13 grudnia 2017 roku w świetlicy wiejskiej w Łagodzinie Fundusz zorganizował **Konferencję programową pn. „Fundusz dla Gmin w 2018 roku - nowe programy, większe wsparcie, szerszy dostęp”**.

W trakcie trzech dni przedstawicielom wszystkich lubuskich gmin zaprezentowano główne założenia działalności Funduszu w 2018 r. w nowych uwarunkowaniach prawnych, budżet

na dotacje i pożyczki, ukierunkowany na inwestycje w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz gospodarki wodno-ściekowej oraz założenia nowych programów priorytetowych w zakresie efektywności energetycznej. (Eko Gmina - Poprawa efektywności energetycznej oraz likwidacja niskiej emisji i Eko Mieszkaniec - Dotacja na ograniczenie niskiej emisji) i w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz edukacji ekologicznej w ochronie ziemi (Finansowanie budowy lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych i Kampania edukacyjno-informacyjna dla mieszkańców województwa lubuskiego pod hasłem „Spotkania wokół Śmietnika”).

Ważnym źródłem przekazu informacji o Funduszu były wywiady udzielane przez członków Zarządu, przede wszystkim w prasie lokalnej oraz w radiu regionalnym. Poprzez stronę internetową www.wfosigw.zgora.pl Fundusz rozpowszechniał najważniejsze informacje na temat aktualnych działań, akcji ekologicznych i innych wydarzeń związanych z ochroną środowiska oraz udostępniał niezbędne dokumenty, w tym obowiązujące w 2017 roku kryteria i zasady, programy i regulaminy dofinansowania zadań ekologicznych, wzory aktualnych wniosków, wykazy i wzory dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania pomocy finansowej. Działania i inicjatywy WFOŚiGW w Zielonej Górze prezentowane były w newsletterze Narodowego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i wszystkich wfosigw na stronie internetowej: www.17Funduszy.pl.

W ramach zaplanowanego spójnego systemu przepływu informacji pomiędzy Funduszem a mieszkańcami województwa, w tym szczególnie obecnymi i potencjalnymi beneficjentami, podjęto również decyzję o wydaniu kalendarza WFOŚiGW w Zielonej Górze na rok 2018, zawierającego, poza wizualizacją bogactwa przyrodniczego województwa lubuskiego, także terminarz Beneficjenta, z przypomnieniem terminów wymaganych spłat zobowiązań, składania wniosków, a także datami dostarczania innych dokumentów oczekiwanych przez Fundusz od beneficjentów środków krajowych i zagranicznych. Kalendarz przekazany został wszystkim bieżącym i potencjalnym beneficjentom.

8. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

8.1 Pozyskiwanie środków

Środki wykorzystywane na działalność statutową Funduszu pochodziły z: opłat za korzystanie ze środowiska, kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska, oprocentowania udzielonych pożyczek oraz operacji kapitałowych prowadzonych z wykorzystaniem czasowo wolnych środków.

Corocznie znaczące źródło dofinansowywania stanowią środki, które wracają do Funduszu w postaci spłacanych rat kapitału pożyczek udzielanych przez Fundusz w latach poprzednich.

8.2. Realizacja zadań statutowych

Podstawowym dokumentem strategicznym obowiązującym w Funduszu jest „Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na lata 2017-2020”.

Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb środowiskowych w województwie lubuskim, Fundusz realizował pięć głównych celów. Należały do nich: Adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna, Ochrona powietrza, Ochrona wód, Gospodarka o obiegu zamkniętym w tym gospodarka odpadami oraz Różnorodność biologiczna. Poza nimi Fundusz do swych działań priorytetowych zaliczał również inne, wybrane, w komponentach: Monitoring środowiska, Nadzwyczajne zagrożenia oraz Edukacja ekologiczna.

Działalność Funduszu w roku 2017 obejmowała realizację zadań statutowych wyrażającą się udzielaniem pomocy finansowej na zadania proekologiczne ze środków własnych Funduszu w formie pożyczek (w tym pożyczek płatniczych), dotacji, przekazania środków oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

Na rok 2017 złożono 249 wniosków. Z przyczyn formalnych odrzucono 34 wnioski. W związku z formalną rezygnacją, niezłożeniem ostatecznego wniosku przez wnioskodawców lub brakiem środków na finansowanie zadań 34 wnioski nie zostały rozpatrzone pozytywnie. Podpisano również 7 promes dofinansowania stanowiących zobowiązania na lata następne. W roku 2017 sfinalizowano 174 wnioski na łączną kwotę (z uwzględnieniem aneksów) 24.506.620,72 zł, w tym: 17 umów pożyczek na kwotę 14.912.196,30 zł oraz 152 umów dotacji i 5 umów przekazania środków na łączną kwotę 9.594.424,42 zł. Listę umów zawartych w roku 2017 załączono do sprawozdania w tabeli nr 1.

W tabeli nr 2 oraz na towarzyszącym jej wykresie przedstawiono strukturę umów zawartych w 2017 roku wg komponentów, w podziale na pożyczki i dotacje łącznie z przekazaniem środków. W ujęciu wartościowym największy udział spośród wszystkich zawartych umów miały umowy w komponentie Ochrona wód, na który przypadło 39,81% całej kwoty pomocy. Z danych za ostatnie 5 lat wynika, że w latach ubiegłych najbardziej wspieranym komponentem (poza rokiem 2016) była również Ochrona wód. W roku 2017 nie zaangażowano tak znaczących środków jak dotychczas w ten komponent. Jest to głównie

następstwem mniejszych potrzeb związanych z finansowaniem wkładów własnych projektów dofinansowanych z bezzwrotnych środków UE. Sytuacja ta jest naturalną konsekwencją zakończenia perspektywy finansowej 2007-2013 i braku umów na finansowanie wkładów „unijnych” na lata 2014-2020 w roku 2017.

W ramach działalności statutowej, w okresie objętym sprawozdaniem, Fundusz obsługiwał 8 umów z lat wcześniejszych, z których wynikały również zobowiązania związane z wypłatą środków w formie pożyczki/dotacji.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Fundusz nie dofinansowywał bezpośrednio zadań realizowanych przez osoby fizyczne. Obsługa tej grupy klientów realizowana była w ramach linii kredytowych prowadzonych na podstawie umowy zawartej z Bankiem Ochrony Środowiska S.A. Umowa dotyczy dopłat ze środków Funduszu do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego.

Dopłatami do oprocentowania kredytów preferencyjnych objęte były zadania realizowane w ramach jednej spośród czterech linii kredytowych: realizacja zadań modernizacyjnych służących ochronie powietrza (linia 1), budowa małych i przydomowych oczyszczalni ścieków (linia 2), termomodernizacja budynków mieszkalnych (linia 3) oraz wsparcie osób fizycznych, osób prowadzących działalność gospodarczą i wspólnot mieszkaniowych na realizację zadań w zakresie ochrony środowiska, innych niż działania objęte liniami nr 1-3.

Współpraca z BOŚ była istotnym ogniwem uzupełniającym ofertę Wojewódzkiego Funduszu. Na rzecz doskonalenia formy współpracy oraz oferty dla klientów ostatecznych, w dniu 16 marca 2017 r. Zarząd Funduszu podpisał umowę z BOŚ S.A. w zakresie zmiany warunków Umowy z dnia 16.09.2005 r. w sprawie dopłat ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. na inwestycje proekologiczne realizowane na terenie województwa lubuskiego. Ze względu na znaczące wzmocnienie oferty dotyczącej dopłat do oprocentowania, Zarząd Funduszu podjął decyzję o zamknięciu Umowy z dnia 12.05.2014 r. w sprawie udzielenia dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze przeznaczonej na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Celem dalszej współpracy z Bankiem będzie rozwijanie oferty dla

podmiotów indywidualnych (osób fizycznych, osób prowadzących działalność gospodarczą i wspólnot mieszkaniowych).

Podstawowymi kontrahentami Funduszu, tak jak w latach poprzednich, pozostawały jednostki samorządowe. Zestawienie umów zawartych w roku 2017 z podziałem na grupy kontrahentów przedstawiono w tabeli nr 3. Najwięcej nowych umów - 126 zawarto z gminami (118 w formie dotacji, a 8 w formie pożyczek). Wartościowo największy udział w dotacjach miały gminy (54,1% ogólnej kwoty dotacji), a w pożyczkach – gminy (58,2% ogólnej kwoty pożyczek) oraz przedsiębiorcy (34,9% ogólnej kwoty pożyczek). Średnia wysokość dofinansowania udzielonego w formie pożyczek wyniosła ponad 880 tys. zł (wartość maksymalna pożyczki to 4 000 000,00 zł), w formie dotacji ponad 60 tys. zł (wartość maksymalna dotacji 699 805,00 zł).

W roku 2017 zasady przyznawania pomocy określały maksymalne pułapy pomocy w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych – w przypadku pożyczek na zadania realizowane wyłącznie ze środków krajowych przez jednostki samorządu terytorialnego, spółki wodno-ściekowe oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych j.s.t. - do 100%, a dla zadań realizowanych przez pozostałych wnioskodawców do 80%. W przypadku pożyczek na realizację zadań przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych (z wyłączeniem pożyczek płatniczych) - do 100% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Pożyczki udzielane były na zadania inwestycyjne w dziedzinach: ochrona wód, zaopatrzenie w wodę oraz nadzwyczajne zagrożenia.

Maksymalny pułap pomocy w przypadku dotacji (lub przekazania środków) wynosił w przypadku zadań realizowanych wyłącznie ze środków krajowych - do 50% kosztów kwalifikowanych oraz 70% w przypadku państwowych jednostek budżetowych. Dla zadań realizowanych przy współudziale bezzwrotnych środków zagranicznych, przy dofinansowaniu w formie dotacji lub przekazania środków, maksymalny udział środków Funduszu wynosił do 50% różnicy pomiędzy planowanymi kosztami kwalifikowanymi przedsięwzięcia, a dofinansowaniem ze środków zagranicznych. Dla kosztów, których obowiązek pokrywania przez Fundusz wynikał z obowiązujących przepisów prawa, udział Funduszu wynosił do 100% tych kosztów.

W 2017 roku dotacjami (łącznie z przekazaniem środków) wspierane były zadania w następujących dziedzinach: monitoring środowiska, gospodarka wodna, nadzwyczajne

zagrożenia środowiska, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami, edukacja ekologiczna, ochrona wód i zaopatrzenie w wodę oraz ochrona przyrody. Obejmowały one między innymi: budowę lokalnych systemów zagospodarowania ścieków (finansowanie w ramach programu własnego Funduszu), przygotowanie dokumentacji dla zabezpieczeń przeciwpowodziowych, zakup samochodów ratowniczych i sprzętu specjalistycznego oraz zadania z edukacji ekologicznej.

Dotacjami wspierane były również zadania dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest. Realizowano je w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn. "Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część 2 - Usuwanie wyrobów zawierających azbest", adresowanego do jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz posiadających, opracowany i przyjęty uchwałą Rady Gminy, Gminny Program Usuwania Azbestu. Gminy przystępujące do Programu mogły uzyskać dofinansowanie w wysokości 100% kosztów kwalifikowanych w formie dotacji (max. 50% dofinansowania stanowiła dotacja NFOŚiGW i do 100% dotacja WFOŚiGW w Zielonej Górze). Do kosztów kwalifikowanych zaliczano: koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest. Do Programu w roku 2017 zakwalifikowano 75 gmin, które zgłosiły wstępne zapotrzebowanie na środki w wysokości 3.420.789,43 zł (w latach poprzednich: 2011 – 8 gmin, w 2012 – 16 gmin, w 2013 – 31 gmin, w 2014 – 48 gmin, w 2015 – 58 gmin a w 2016 - 69). Rzeczywiste koszty realizacji zadań osiągnęły wartość 1.767.456,97 zł, tj. 51,67 % zgłoszonego zapotrzebowania. Dofinansowanie w ramach Programu wyniosło 1.767.456,97 zł, z czego 1.086.342,97 zł (61,5%) stanowiły środki Funduszu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Fundusz realizował zadania wynikające z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad zwrotu gminom dochodów zwolnionych z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne. Wskutek realizacji tego rozporządzenia Fundusz przekazał lubuskim gminom w roku 2017 środki w kwocie 21.450,00 zł, stanowiące równowartość utraconych dochodów za rok 2016. Dopłaty przekazano 13 gminom: Świebodzin, Trzciel, Skąpe, Lubrza, Dobiegniew, Bledzew, Sława, Pszczew, Międzyrzecz, Kargowa, Przytoczna, Kłodawa, Lubiszyn.

8.3 Efekty rzeczowe i ekologiczne finansowania zadań

8.3.1 Ochrona wód, Zaopatrzenie w wodę, Gospodarka wodna

W 2017 roku Fundusz dofinansowywał zadania związane z gospodarką wodno-ściekową oraz z zaopatrzeniem w wodę w gminach: Skąpe, Szlichtyngowa, Babimost, Kolsko, Nowe Miasteczko, Łagów oraz wsparł: Miejskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą, Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Skwierzynie, POMAK Sp. z o.o. w Czerwieńsku oraz Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. z siedzibą w Gubinie.

W wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań realizowanych z dofinansowaniem Funduszu zakontraktowanym w latach wcześniejszych w ramach komponentu **Ochrona wód**, w 2017 roku osiągnięto efekt ekologiczny - liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci kanalizacyjnej oraz podłączonych do nowych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków zwiększyła się o 11.209 osób. Z umów zawartych w roku 2017 efekt ekologiczny zaplanowano na lata następne.

W komponentie Ochrona wód udzielono 7 pożyczek oraz 6 dotacji. Były to następujące zadania:

- „Budowa bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne wraz z zakupem wozu asenizacyjnego na potrzeby objęcia systemem odbioru ścieków z budynków mieszkalnych oraz budynków gminnych z terenu Gminy Skąpe”.

Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne na terenie Gminy Skąpe oraz zakup wozu asenizacyjnego przeznaczonego do odbioru ścieków sanitarnych z bezodpływowych zbiorników od mieszkańców Gminy Skąpe.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (407.400,00 zł) i dotacji (101.850,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

- „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Podmokle Wielkie i Podmokle Małe”.

W ramach zadania przewiduje się do zrealizowania łącznie 967,65 m kanalizacji sanitarnej oraz dwie przepompownie ścieków.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (200.000,00 zł) i dotacji (50.000,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

- „Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno - bytowych w Gminie Nowe Miasteczko - etap II”.

Projekt obejmuje budowę 25 zbiorników bezodpływowych.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (155.556,72 zł) i dotacji (38.889,18 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

- „Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Żelechów”.

Zadanie realizowane przez Gminę Łagów o wartości całkowitej 4.971.564,18 zł, uzyskało dofinansowanie w formie pożyczki w kwocie 4.000.000 zł.

- „Budowa zbiornika zapasowo-wyrównawczego na wodę czystą i pompowni wody w Płotach oraz uporząd. gospod. ściekowej dla części m. Nietkowice, poprzez wyk. kan. sanitarnej i tłocznej z przepomp. ścieków (etap III)”.

Przedmiotem przedsięwzięcia jest budowa zbiornika zapasowo-wyrównawczego na wodę czystą i pompowni wody w Płotach oraz budowa systemu kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w części miejscowości Nietkowice. W ramach zadania przewiduje się do zrealizowania łącznie 998,45 m kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w przedziale średnic 160-200 z rur PVC.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (1.345.200,00 zł) i dotacji (336.300,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

- „Zastąpienie lokalnej niewydolnej oczyszczalni ścieków rurociągiem tłocznym ze Starego Kostrzyna do ul. Sikorskiego oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków na os. Drzewice”.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (1.200.000,00 zł) i dotacji (300.000,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

W wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań realizowanych w ramach komponentu **Zaopatrzenie w wodę** uzyskano w 2017 roku potwierdzony efekt w postaci: modernizacji i wybudowania 2.975 mb sieci wodociągowych.

W roku objętym sprawozdaniem w komponencie Zaopatrzenie w wodę dofinansowano 3 zadania:

- „Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej z przyłączami od SUW Krobielewko do miejscowości Wiejce”.

Przedmiotem zadania realizowane przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Skwierzynie jest budowa sieci wodociągowej rozdzielczej z przyłączami w miejscowości Krobielewko i Wiejce o łącznej długości 2.975 m.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (258.145,00 zł) i dotacji (64.536,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

- „Poprawa stanu gospodarki wodociągowej w aglomeracji Gubin”.

Zadanie realizowane przez Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. o wartości całkowitej 2.850.931,10 zł, uzyskało dofinansowanie w formie pożyczki w kwocie 2.324.935,00 zł.

- „Przebudowa i rozbudowa SUW w miejscowości Stare Drzewce”.

Zadanie sfinansowane zostało w formie pożyczki (1.574.813,00 zł) i dotacji (393.703,00 zł) w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Finansowanie budowy lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i zagospodarowania ścieków socjalno-bytowych”.

W komponencie **Gospodarka wodna** przyznano 1 dotację na zadanie „Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie - opracowanie dokumentacji technicznej”. Wartość udzielonej dotacji w tym komponencie wynosi 285.267,75 zł.

8.3.2 Ochrona powietrza

W roku 2017 Fundusz zakończył zadanie wieloletnie finansowane w ramach Programu NFOŚiGW "Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł. Część 1) **Program pilotażowy KAWKA**".

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10 i benzo(a)pirenu poprzez modernizację wysokoemisyjnych węglowych systemów

zaopatrzenia w energię ciepłą na obszarze o przekroczonych dopuszczalnych poziomach zanieczyszczeń – w śródmieściu Gorzowa Wlkp. (dzielnicy Nowe Miasto).

Planowany koszt kwalifikowany Przedsięwzięcia wynosił ok. 65 mln zł, a koszt całkowity ok. 71 mln zł.

Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przez Miasto Gorzów Wlkp. (Lider) we współpracy z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie, Oddział Elektrociepłownia Gorzów (Partner). Na mocy zawartego porozumienia o wspólnej realizacji Przedsięwzięcia, określono podział zadań pomiędzy stronami.

Działaniami inwestycyjnymi objętych zostało 236 budynków wielorodzinnych opalanych paliwami stałymi, zlokalizowanych w 27 kwartałach w śródmieściu Gorzowa.

W ramach Przedsięwzięcia dokonano rozbudowy sieci ciepłowniczej w rejonie objętym wnioskiem w celu podłączenia istniejących budynków mieszkalnych wielorodzinnych, ogrzewanych z lokalnych źródeł ciepła przy wykorzystaniu paliwa stałego, do centralnego źródła ciepła wraz z podłączeniem obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej, a także zlikwidowano lokalne źródła ciepła (indywidualne kotłownie, paleniska węglowe) oraz wykonano wewnętrzne instalacje c.o. i c.w.u.

Przedsięwzięcie obejmowało również prace przygotowawcze oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjnych w tym utworzenie baz danych pozwalających na inwentaryzację źródeł emisji.

Podsumowanie:

Realizacja Przedsięwzięcia została zakończona 31.12.2017 r.

Ostateczny koszt całkowity wyniósł **69 641 114,09 zł**, a koszt kwalifikowany **60 991 129,17 zł**.

Źródła finansowania przedsięwzięcia:

- dotacja NFOŚiGW dla Miasta Gorzów Wlkp.* **24 374 141,88 zł** (39,963% k.k.),
- pożyczka WFOŚiGW w Zielonej Górze (łączna kwota) **26 868 791,03 zł** (44,054% k.k.),
- Środki własne Miasta Gorzowa Wlkp. 1 678 157,38 zł
- Środki własne PGE GiEK S.A. Elektrociepłownia Gorzów Wlkp. 16 720 023,80 zł.

Uzyskane w wyniku realizacji Przedsięwzięcia wykazane poniżej efekty: ekologiczny i rzeczowy przyczynią się do trwałej poprawy stanu środowiska naturalnego i zdrowia mieszkańców miasta Gorzowa Wlkp.

Redukcja emisji	Pył PM2,5	Pył PM10	SO ₂	NO _x	CO ₂	Benzo-a-piren
	Mg/rok	Mg/rok	Mg/rok	Mg/rok	Mg/rok	Mg/rok
„Kawka Gorzów Wlkp.”	162,162	171,171	405,406	58,559	17 518,047	0,122

Charakterystyka Przedsięwzięcia	jednostka	wartość
Liczba zlikwidowanych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym, w tym:	szt./MW	2927/11,849
poniżej 50 kW	szt./MW	2927/11,849
Moc i liczba zainstalowanych nowych źródeł ciepła (węzeł ciepłowniczy)	MW/szt.	14,583/230
Ilość węgla wyeliminowana ze spalania w wyniku realizacji przedsięwzięcia	Mg/rok	16683,378
długość wybudowanej sieci ciepłowniczej	m	9569
ilość budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej	szt.	236

W roku objętym sprawozdaniem w komponencie Ochrona powietrza dofinansowano 5 zadań:

- „Poprawa efektywności energetycznej obiektu użyteczności publicznej Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Jana Chrzciciela w Łagowie”.
Zadanie sfinansowane zostało dotacją w kwocie 699.805,00 zł i realizowane było w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej”.
- „Termomodernizacja domu szkoleniowo-wypoczynkowego Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Różańcowej w Lubniewicach”.
Zadanie sfinansowane zostało dotacją w kwocie 292.013,25 zł i realizowane było w ramach Programu własnego Funduszu pn. „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej”.
- „Przebudowa sieci ciepłowniczej kanałowej n/p na sieć preizolowana w rejonie ulic Keplera - Sobieskiego w Żaganiu” (pożyczka w kwocie 94.600,00 zł).
- „Budowa kotłowni gazowej wraz z instalacją elektryczną na potrzeby budynku wielorodzinnego w Szprotawie ul. Kościuszki 23a (A,B, C)” (pożyczka w kwocie 111.300,00 zł).
- „Budowa kotłowni gazowej wraz z instalacją elektryczną na potrzeby budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Szprotawie ul. Kościuszki 24 (A i B)” (pożyczka w kwocie 107.000,00 zł).

Łącznie w wyniku realizacji tych zadań w 2017 roku uzyskano efekt ekologiczny w postaci redukcji zanieczyszczeń o: pył – 2,495 Mg/rok; SO₂ – 2,109 Mg/rok; NO_x – 0,098 Mg/rok; CO₂ – 362,00 Mg/rok.

W wyniku współpracy z **Bankiem Ochrony Środowiska S.A.** w ramach komponentu **Ochrona powietrza**, w roku 2017 uzyskano efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji zanieczyszczeń o: pył – 59,761 Mg/rok; SO₂ - 1,008 Mg/rok; NO_x – 0,200 Mg/rok; CO₂ – 313,237 Mg/rok.

W roku 2017 BOŚ S.A. udzielił 57 kredytów na ogólną kwotę 2.139.351,18 zł, w tym 49 kredytów objętych było 1 linią kredytową, 5 kredyty dotyczyły 2 linii kredytowej, a 3 kredyty sfinansowane były w ramach 3 linii.

Łącznie w roku 2017 Fundusz dopłacił do oprocentowania wszystkich umów będących w okresie spłaty (w tym także z lat poprzednich) 48 tys. zł.

8.3.3 Edukacja ekologiczna

W ramach komponentu dofinansowano 11 edukacyjnych projektów zgłoszonych w ramach corocznego naboru zadań w dziedzinie edukacji ekologicznej oraz 20 przedsięwzięć zrealizowanych w ramach odrębnych naborów, ogłoszonych przez Fundusz w trybie konkursów na działania prośrodowiskowe z rekomendowaną tematyką. Zadania edukacyjne przyjęte do dofinansowania w roku 2017 w trakcie corocznego naboru, realizowane były w obszarze tematycznym: „Wspieranie realizacji projektów edukacyjnych w zakresie przyjętych priorytetów dziedzinowych Funduszu, mających na celu podnoszenie wiedzy w zakresie ochrony zasobów środowiska i kształtowanie świadomości ekologicznej”.

Realizacja przyjętych założeń w ramach podpisanych umów o dofinansowanie umożliwiła osiągnięcie następujących efektów:

- doposażenie bazy badawczej (laboratorium) i dydaktycznej Uniwersytetu Zielonogórskiego w specjalistyczny sprzęt i aparaturę do prowadzenia specjalistycznych badań naukowych,
- realizacja pikniku naukowego oraz konkursów i turniejów ekologicznych dla dzieci i młodzieży,
- wydawnictwa edukacyjne w łącznym nakładzie 3200 egz.,
- budowa jednej wiaty edukacyjnej oraz dwóch ścieżek dydaktycznych, służących prowadzeniu zajęć terenowych.

Ponadto w 2017 roku Fundusz realizował edukację ekologiczną w ramach własnych programów priorytetowych, koncentrując uwagę i pomocowe środki finansowe w o tematyce ochrony krajobrazu, różnorodności biologicznej i bogactwa przyrodniczego. Założenia,

zasady oraz pule środków finansowych na oba edukacyjne programy zostały zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Funduszu i wdrożone do realizacji od I kwartału 2017 r.

Organizacja i przeprowadzenie EKO-festynów popularyzujących wiedzę o prawidłowym gospodarowaniu odpadami w lokalnym środowisku.

2 lutego br. Fundusz ogłosił własny Program priorytetowy, kierowany do jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego i związków gmin z obszaru województwa, wykonujących zadania zlecone gminy w zakresie gospodarowania odpadami i edukacji ekologicznej, na przygotowanie i przeprowadzenie w 2017 r. lokalnych festynów ekologicznych popularyzujących wiedzę o prawidłowym gospodarowaniu odpadami komunalnymi. Program miał charakter konkursu dotacyjnego. Regulamin przewidywał udzielenie przez Fundusz dotacji dla najciekawszych projektów w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, z możliwym wsparciem jednostkowego projektu do 10.000,00 zł. Pierwotnie zaplanowano na realizację Programu 90.000,00 zł, jednak z uwagi na bardzo duże zainteresowanie gmin, Rada Nadzorcza Funduszu uchwałą z 31 marca 2017 r. przychyliła się do podwyższenia puli środków Programu do 150.000,00 zł. do Spośród 20 nadesłanych projektów, wyłoniono 13 najlepszych, przyznając dotacje w łącznej wysokości 127.599,00 zł.

Edukacyjne wydawnictwa ekologiczne o tematyce ochrony krajobrazu, różnorodności biologicznej i bogactwa przyrodniczego na terenie gmin, powiatów lub obszaru całego województwa lubuskiego.

Na realizację Programu w 2017 roku zaplanowano 224 000,00 zł. Celem zasadniczym tego działania było opracowanie i wydanie w 2017 r. edukacyjnych wydawnictw, drukowanych lub multimedialnych, nigdy wcześniej nie publikowanych, poszerzających wiedzę społeczną o zasobach przyrodniczych województwa lubuskiego, promujących bogactwo przyrodniczego regionu oraz podnoszących lokalną świadomość o znaczeniu ochrony krajobrazu i odpowiedzialności za dziedzictwo przyrodnicze. Program miał charakter konkursu, pula środków przewidzianych przez Fundusz na realizację Programu wynosiła 400.000,00 zł. Maksymalne dofinansowanie mogło wynosić do 75 000,00 zł lecz nie więcej niż 70% kosztów kwalifikowanych. Efektem Programu było wydanie 11 100,00 egzemplarzy wartościowych merytorycznie wydawnictw edukacyjnych, a beneficjentami wydatkowanych prze Fundusz 202 058,00 zł było 7 lubuskich samorządów: Gmina Bogdaniec, Gmina Nowogród Bobrzański, Gmina Sulęcín, Gmina Kargowa, Gmina Drezdenko, Powiat Krośnieński oraz Powiat Żagański.

8.3.4 Pozostałe komponenty

W ramach komponentu **Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami** w roku 2017 uzyskano efekt ekologiczny uzyskany na podstawie realizacji umów z zakresu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu 75 gmin, w postaci ilości unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych (zdeponowanych na składowiskach odpadów), który wyniósł ogółem 3 749,21 Mg przy średnim jednostkowym koszcie unieszkodliwiania 1 Mg azbestu w wysokości 471,42 zł.

Zestawienie udzielonego dofinansowania w podziale na gminy zawiera tabela nr 4, natomiast podsumowanie Programu usuwania azbestu w roku 2017 zawarto na wykresach od 1-5 w załączeniu do Sprawozdania.

W ramach komponentu **Nadzwyczajne zagrożenia środowiska** udzielono dofinansowania w formie dotacji oraz pożyczek na doposażenie w sprzęt ratowniczy jednostek Państwowej Straży Pożarnej Województwa Lubuskiego, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.

W ostatnim kwartale 2017 r. Fundusz wdrożył własne działania priorytetowe także w dziedzinie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, wspierające usuwanie skutków nawałnic, w tym dwóch orkanów, jakie przeszły w październiku 2017 r. nad województwem lubuskim. Zdecydowano o uruchomieniu dodatkowych środków finansowych w wysokości blisko 290.000,00 zł na zakup przez lubuskie samorządy agregatów prądotwórczych wspierających systemy reagowania kryzysowego w gminach i powiatach oraz działania ratownicze lubuskich jednostek straży pożarnej należących do KSRG . W ramach tego programowego działania, Fundusz wspomógł zakupy awaryjnych źródeł zasilania w energię elektryczną dla 14 rejonów, tj. dla 2 powiatów: zielonogórskiego i gorzowskiego oraz 12 gmin: Kargowej, Kłodawy, Kożuchowa, Trzciela, Zbąszynka, Świdnicy, Gubina, Nowogrodu Bobrzańskiego, Maszewa, Lubiszyna, Szlichtyngowej i Siedliska.

Łącznie w komponentcie nadzwyczajnych zagrożeń podpisanych zostało 35 umów na dofinansowanie zadań w formie dotacji i preferencyjnych pożyczek. Dofinansowanie środkami Funduszu w roku 2017 wyniosło 5.476.431,81 zł w tym dotacje 3.591.185,23 zł i pożyczki 1.885.246,58 zł.

Monitoring środowiska

W ramach dofinansowania przedsięwzięć z dziedziny monitoringu środowiskowego Fundusz za kluczowe w 2017 roku przyjął wspieranie działań Państwowego Monitoringu Środowiska. Środki pomocowe WFOŚiGW w wysokości 240 000,00 zł pozwoliły na rozbudowę zaplecza analityczno-badawczego lubuskiej inspekcji ochrony środowiska, w tym głównie dostosowanie wyposażenia laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska do zadań określonych w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2016-2020.

W ramach Monitoringu Środowiska środki Funduszu pozwoliły Województwu Lubuskiemu na zaktualizowanie dwóch środowiskowych baz danych:

- aktualizacja SOZAT - systemu informatycznego do obsługi opłat środowiskowych, księgowania i redystrybucji tych wpływów wraz z serwisem oprogramowania
- licencja na korzystanie z systemu informatycznego do gromadzenia i przetwarzania danych sprawozdawczych, dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi w regionie (BDoŚ).

W 2017 r. Fundusz wsparł również przygotowanie dwóch strategicznych dla regionu dokumentów programowych: „Analizy stanu realizacji Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego wraz z prognozą rozwoju sektora energetycznego na terenie województwa lubuskiego do 2030 roku” oraz aktualizacja „Programu Ochrony Powietrza dla strefy lubuskiej”.

W 2017 roku Fundusz przeznaczył ponad 62 000,00 zł dotacji na **ochronę różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów**, co umożliwiło wykonanie w województwie kilku działań ochronnych wobec zagrożonych gatunków i siedlisk.

Wśród nich wymienić należy realizowaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp czynną ochronę ekosystemów: stepowego, leśnego i siedliska wodnego na obszarze łącznym 60,03 ha oraz występujących w nich gatunków, w tym 5 gatunków z czerwonej księgi gatunków roślin zagrożonych. Były to zadania realizowane: w rezerwacie przyrody "Gorzowskie Murawy" w siedliskach muraw kserotermicznych, w rezerwacie przyrody "Łęgi koło Słubic" oraz w Obszarze Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001. W celu usunięcia zagrożeń i zachowania najwartościowszych obiektów przyrody Fundusz wsparł czynną ochronę 82 pomników przyrody na terenie Gminy Zielona Góra, z których część ucierpiała w wyniku orkanów, jakie przeszły nad regionem lubuskim w 2017 r.

Dofinansowano również realizowaną przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego ochronę siedlisk i gatunków chronionych oraz zagrożonych wyginięciem

Dzięki wsparciu Funduszu w 2017 r. na obszarze Natura 2000 "Nowogrodzkie Przygielkowisko" PLH 080054 Nadleśnictwo Krzystkowice wybudowało drewnianą zastawkę piętrzącą, wraz z odmuleniem i wyprofilowaniem rowu, w celu zminimalizowania zagrożenia związanego ze zmianą warunków hydrologicznych na obszarze 8,91 ha, będącym siedliskiem przyrodniczym roślinności chronionej, cennej i rzadkiej, w tym 7 gatunków roślin z polskiej czerwonej księgi roślin.

9. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE OBSŁUGI ŚRODKÓW UE

Fundusz realizował szereg zadań związanych z zamykaniem ww. programów, dla których pełnił funkcję instytucji wdrażającej:

- w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) w obszarze I i II osi priorytetowej,
- Priorytetu III Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (LRPO 2007-2013).

9.1 Realizacja zadań w ramach POIiŚ

WFOŚiGW w Zielonej Górze jest Instytucją Wdrażającą priorytety I i II w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w oparciu o "Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko" dla osi priorytetowych: I - Gospodarka wodno-ściekowa i II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (projekty o wartości poniżej 25 mln euro)" zawarte w dniu 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska wraz z aneksami: nr 1 z dn. 28 maja 2008r., nr 2 z dn. 14 stycznia 2010r., nr 3 z dn. 5 kwietnia 2011r., nr 4 z dn. 12 lipca 2011r., nr 5 z 26 sierpnia 2013r. oraz nr 6 z 25.09.2015 r.

W ramach I osi priorytetowej Fundusz koordynował wdrażanie 11 projektów (8 inwestycyjnych oraz 3 przygotowawcze), których łączny całkowity koszt stanowi 353 mln złotych, a dofinansowanie w ramach Funduszu Spójności wynosiło 179 mln zł. W ramach II osi priorytetowej WFOŚiGW w Zielonej Górze koordynuje wdrażanie 5 projektów inwestycyjnych, których łączny całkowity koszt stanowi 88,35 mln zł a dofinansowanie tych projektów ze środków Funduszu Spójności wynosiło 39 mln zł. Wszystkie projekty zostały zakończone, wszystkie otrzymały środki w ramach płatności końcowych.

W wyniku realizacji projektów osiągnięto następujące wskaźniki:

Działanie 1.1

- długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej 269,67 km oraz długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej 23,45 km,
- liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków 6 szt.,
- długość wybudowanej sieci wodociągowej 10,25 km oraz długość zmodernizowanej sieci wodociągowej 10,40 km,
- liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej: 32 762,00 osób,
- liczba osób korzystających z podłączenia do wybudowanej sieci wodociągowej: 1 156,00 osób;

Działanie 2.1:

- moc przerobowa przebudowanych/wyremontowanych zakładów zagospodarowania odpadów 246,60 tys. ton/rok,
- liczba osób objętych selektywną zbiórką odpadów: 342 604,00 osób,
- liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów komunalnych (z wyłączeniem osób objętych selektywną zbiórką odpadów): 213 000,00 osób,
- nowo wybudowane ponadregionalne zakłady zagospodarowania odpadów – 3 szt. oraz zmodernizowane składowiska odpadów – 1 szt.

W 2017 roku działania Funduszu jako Instytucji Wdrażającej były skoncentrowane na monitorowaniu zachowania trwałości zrealizowanych projektów w rozumieniu art. 57 ust. 1 Rozporządzenia 1083/2006, a w szczególności weryfikacji osiągniętych efektów rzeczowych i ekologicznych w odniesieniu do założeń przyjętych przez beneficjentów we wniosku oraz umowie o dofinansowanie. W ramach powierzonych zadań Fundusz przeprowadził 1 kontrolę trwałości projektów. Należy podkreślić, iż działania Funduszu w 2017 r. polegały również na przekazywaniu wszelkich wymaganych informacji pozwalających na sprawne zamknięcie Programu oraz kontynuowano działania sprawozdawcze. Działania Funduszu związane z wdrażaniem projektów i zamykaniem POIiŚ 2007-2013 w 2017 roku wspierane były środkami dotacji celowej przyznanej instytucji przez Ministra Środowiska na podstawie zawartej umowy. W 2017 r. Fundusz otrzymał zwrot poniesionych wydatków w wysokości 129.100,00 zł.

9.2 Realizacja zadań w ramach LRPO 2007-2013

W skali kraju Fundusz pozostawał jednym z trzech wojewódzkich funduszy zaangażowanych w perspektywie finansowej 2007-2013 we wdrażanie priorytetów środowiskowych regionalnych programów operacyjnych.

Dla Priorytetu III Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego WFOŚiGW w Zielonej Górze pełnił funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia. W tym zakresie Fundusz działał w oparciu o obowiązujące Porozumienie, podpisane z Zarządem Województwa Lubuskiego w dniu 13 grudnia 2007 roku (uzupełnione aneksami: nr 1 z dnia 5 lutego 2009 roku i nr 2 z dnia 14 czerwca 2011 roku) oraz instrukcję wykonawczą i obowiązujące wytyczne.

W ramach koordynacji projektów wdrażanych w ramach LRPO 2007-2013 oraz działań Funduszu podjętych w związku z zamykaniem Programu, od stycznia 2017 r. kontynuowano działania związane z obsługą wykrytych nieprawidłowości, przeprowadzano kontrole trwałości i kontrole doraźne projektów oraz monitorowano stan utrzymania wskaźników rezultatu w ramach trwałości projektów. W dalszym ciągu przekazywano Instytucji Zarządzającej w trybie sprawozdawczym bieżące informacje związane z działalnością Funduszu w ramach Programu.

9.3 Realizacja zadań w ramach RPO-L2020

W dniu 1 marca 2016 r. Fundusz podpisał z Zarządem Województwa Lubuskiego Porozumienie nr 1/RPO/2016 w sprawie realizacji Działania 4.2 Gospodarka odpadami oraz Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa. Na mocy podpisanego porozumienia Fundusz, pełniąc rolę Instytucji Pośredniczącej, włączony został do systemu wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Sprawując ww. funkcję Fundusz aktywnie uczestniczył w procesie wprowadzania zmian w zapisach dokumentów programowych, tj. Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, jak i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO-L2020, w tym m.in. dotyczących wartości wskaźników, jakie zostały w nich zapisane.

W dniu 21 listopada 2016 r. Fundusz ogłosił pierwszy konkurs w ramach RPO-L2020 dla Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa Typ I projektów, tj. Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej (aglomeracje od 2 tys. RLM do 10 tys. RLM, zgodnie z opracowywaną aktualizacją KPOŚK) z kwotą alokacji 86 mln zł. Termin naboru wniosków obejmował okres od 21 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r.

Na mocy wypowiedzenia Porozumienia nr 1/RPO/2016 zawartego w Zielonej Górze w dniu 1 marca 2016 r. pomiędzy Województwem Lubuskim a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze z dnia, przekazanego do WFOŚiGW w Zielonej Górze 28 lutego 2017 r., WFOŚiGW w Zielonej Górze przestał pełnić funkcję instytucji wdrażającej dla obu programów regionalnych LRPO 2007-2013 oraz RPO-L2020.

9.4 Ogólnopolski system wsparcia doradczego w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

Zespół Doradców Energetycznych funkcjonujący w ramach „Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” działa w składzie 3 osobowym w pełnym wymiarze czasu pracy.

Plany gospodarki niskoemisyjnej.

Doradcy energetyczni w 2017 roku zweryfikowali 3 Plany Gospodarki Niskoemisyjnej oraz 20 aktualizacji PGN. Aktualizacje związane były przede wszystkim z rozszerzeniem lub doprecyzowaniem listy zadań planowanych do realizacji zarówno przez podmioty sektora publicznego, jak i przedsiębiorców oraz sektor mieszkalnictwa.

Działania związane z poprawą efektywności energetycznej

Istotnym elementem w zakresie poprawy efektywności energetycznej były udzielane konsultacje. W 2017 roku doradcy energetyczni udzielili 315 konsultacji. Znaczna część konsultacji dotyczyła możliwych źródeł finansowania danej inwestycji oraz realizacji inwestycji. Udzielone konsultacje miały bezpośredni wpływ na realizację zadań, które są monitorowane przez doradców. W 2017 roku doradcy objęli nadzorem 22 inwestycje o łącznej wartości ok. 56 mln zł. Są to zadania finansowane zarówno ze środków POIiŚ 2014-2020, RPO Lubuskie 2020 oraz ze środków krajowych. Doradcy energetyczni stale poszukują inwestycji w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, które potrzebują wsparcia na jakimkolwiek etapie realizacji.

Poza inwestycjami objętymi wsparciem, doradcy skupili się także na pomocy w przygotowywaniu zadań w sektorze publicznym związanych z głęboką termomodernizacją budynków użyteczności publicznej. Zweryfikowano 82 audyty dla planowanych termomodernizacji.

W ramach RPO Lubuskie 2020 nie uruchomiono w 2017 roku finansowania przeznaczonego dla sektora mieszkaniowego, stąd też nie było szczególnego zainteresowania wsparciem

doradczym ze strony spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, które mogłyby ubiegać się o dofinansowanie ze środków UE z tego programu. Dla tej grupy beneficjentów zweryfikowano 7 audytów energetycznych. Po ogłoszeniu konkursu na finansowanie termomodernizacji budynków mieszkalnych ze środków POIiŚ (dla beneficjentów z obszarów ZIT), Zespół Doradców Energetycznych zorganizował 4 spotkania informacyjno - szkoleniowe (dwa spotkania w Zielonej Górze oraz dwa spotkania w Gorzowie Wlkp.) dla potencjalnych Beneficjentów działania 1.3.2 POIiŚ. W spotkaniach udział wzięło łącznie 81 osób. Jednak ze względu na zaporowy warunek dotyczący minimalnej wartości zadania (w konkursie nr II 3 mln zł, natomiast w konkursie nr III - 1 mln zł) konkursy nie spotkały się z zainteresowaniem ze strony spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Doradcy występowali do organizatora konkursu o złagodzenie tego warunku po ogłoszonym II konkursie, minimalna wartość zadania w III konkursie uległa zmniejszeniu, jak się okazało nadal była barierą dla wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych z województwa lubuskiego. Dla tej grupy beneficjentów zweryfikowano 9 audytów energetycznych.

Działania na rzecz poprawy świadomości ekologicznej

Istotnym elementem działalności doradczej jest organizacja konferencji oraz szkoleń. Tematyka i zakres szkoleń jest uzależniona przede wszystkim od zgłaszanych potrzeb przez odbiorców usług doradczych oraz dostępnych możliwości finansowania inwestycji. W 2017 roku zorganizowano łącznie 12 szkoleń/ konferencji, w których udział wzięły 274 osoby.

Przeprowadzono 6 szkoleń dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych dotyczących możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków UE oraz ze środków krajowych na zadania z zakresu termomodernizacji budynków mieszkalnych. W spotkaniach udział wzięło 100 osób.

W czerwcu 2017 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zorganizował w Kęszycy Leśnej konferencję krajową dotyczącą projektu doradztwa. Doradcy energetyczni z Województwa Lubuskiego przedstawili projekt wsparcia doradczego oraz możliwości uzyskania dofinansowania w ramach RPO Lubuskie 2020 i środków WFOŚiGW. Doradcy energetyczni włączyli się aktywnie w realizację Działania 7 Programu Czyste Powietrze – **Włączenie pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej** w działania informacyjne w zakresie efektywnego wykorzystywania energii w domu/mieszkanie, możliwości pozyskania środków na wymianę kotłów, uzyskanie dodatków energetycznych, środków pieniężnych na dofinansowanie ogrzewania domów/mieszkań. Szkolenie pilotażowe zostało przeprowadzone 5 grudnia 2017 r. w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim. Szkoleniem będą objęci wszyscy pracownicy OPS, kolejne szkolenia przeprowadzone zostaną w 2018 r.

10. GOSPODARKA FINANSOWA

10.1 Wpływy / przychody

Ogółem w 2017 roku wpływy Funduszu wyniosły 36.332.402,98 zł i pochodziły z następujących źródeł:

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	10 963 079,61
Wpływy z tytułu kar administracyjnych	287 811,15
Dotacje z budżetu państwa i budżetu jst (pomoc techn., dot. celowe) POIiS, LRPO i RPO-L2020	653 940,48
Zwrot pożyczonego kapitału	20 473 133,20
Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę	2 368 408,95
Inne (odsetki od lokat, obligacji, przych. z tyt. realizacji projektu doradztwa energ., pozostałe przychody)	1 586 029,59
RAZEM	36 332 402,98

W tabeli nr 5 i wykresie pod tabelą przedstawiono porównanie planowanych i wykonanych w 2017 roku wpływów. Procent wykonania odniesiono do ostatniej korekty planu 2017. Istotniejsze odchylenia wykonania od planu występują: w pozycji „Wpływy z tytułu kar administracyjnych” (wzrost o 30,8%). W tabeli nr 6 przedstawiono wpływy Funduszu w ostatnich pięciu latach w podziale na ich źródła. Wpływy w roku 2017 są średnio równe w stosunku do lat 2013 – 2016. W stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się wpływy z tytułu opłat i kar o 3,3% oraz pozostałe przychody o 15,9%.

10.1.1 Przychody z tytułu opłat i kar

Skorygowany plan na rok 2017 (tab. nr 5) zakładał pozyskanie z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i za wprowadzanie w nim zmian kwoty 10.500.000 zł, a z tytułu kar za naruszanie wymagań ochrony środowiska kwoty 220.000 zł. Rzeczywiste przychody osiągnęły poziom 11.250.890,76 zł (w tym: opłaty przekazane z Urzędu Marszałkowskiego 10.963.079,61 zł oraz kary przekazane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska 287.811,15 zł) co stanowiło 104,95% planu. W 2017 r. zrealizowane przychody z tytułu opłat i kar w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 3,3% (kwotowo o 357.032,16 zł) i stanowiły około 31% wszystkich wpływów pozyskanych przez Fundusz.

10.1.2 Wpływy z tytułu działalności pożyczkowej Funduszu

Wpływy z tego tytułu obejmowały: zwrot pożyczonego kapitału oraz oprocentowanie udzielonych pożyczek. Skorygowany plan w wysokości 22.557.000,00 zł (tab. nr 4)

wykonany został w 101,3%. Łączne wpływy wyniosły w 2017 roku 22.852.220,61 zł, co stanowi 70% kwoty uzyskanej w roku 2016. Wpływy z tytułu zwrotu pożyczonego kapitału wynosiły 20.473.133,20 zł i zmalały w stosunku do roku 2016 o 9.768.667,40 zł. Przychody (zapłacone) z tytułu oprocentowania i odsetek za zwłokę wynosiły w 2017 roku 2.379.087,41 zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 45.212,59 zł.

W roku 2017 oprocentowanie pożyczek ze środków Funduszu wynosiło w stosunku rocznym 0,3 stopy redyskonta weksli (s.r.w.), nie mniej niż 2,5% w stosunku rocznym, w przypadku pożyczek udzielanych: jednostkom samorządu terytorialnego, spółkom wodno-ściekowym, na realizację zadań, które: nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub dotyczą zastosowania odnawialnych źródeł energii, lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Dla podmiotów świadczących usługi w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego takie samo oprocentowanie obowiązywało na realizację zadań, które nie uzyskały niepodlegającego zwrotowi dofinansowania ze środków zagranicznych i jednocześnie wynikających z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych lub też dotyczących budowy instalacji wchodzących w skład systemu gospodarki odpadami, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. W przypadku pozostałych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz pożyczek na realizację zadań z udziałem środków bezzwrotnych UE oprocentowanie wynosiło 0,5 s.r.w., nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym. W przypadku pożyczek na realizację innych zadań oprocentowanie wynosiło 0,6 s.r.w., nie mniej niż 3,5% w stosunku rocznym.

10.1.3 Przychody z operacji kapitałowych

W 2017 roku czasowo wolne środki dały z tytułu operacji finansowych przychody w wysokości 825.601,66 zł (mniej o 53.503,32 zł w stosunku do roku poprzedniego). Czasowo wolne środki inwestowane były w lokaty we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw Fundusz, od dnia 1 marca 2015 r., lokuje wolne środki w formie depozytu u Ministra Finansów poprzez Bank Gospodarstwa Krajowego, co związane jest z mniej korzystnymi warunkami finansowymi. Oprocentowanie depozytów zakładanych w 2017 roku wynosiło dla depozytów overnight – 0,5%, dla depozytów terminowych – od 1,31 do 1,46%.

10.2 Wydatki / koszty

Wydatki Funduszu w 2017 roku (tab. 7) obejmowały w zakresie działalności statutowej: pożyczki, dotacje (w tym również w formie przekazania środków oraz nagrody i wydatki wynikające z innych ustaw) i dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych. Spośród ogólnej kwoty kosztów/wydatków wynoszącej 29.745.209,03 zł, a na działalność statutową wydatkowano łącznie 24.563.618,32 zł. Na wydatki te składały się następujące pozycje (w nawiasie udział procentowy w ogólnej kwocie wydatków Funduszu):

Wpływ pożyczek	15.050.355,22	(50,6%)
Wpływ dotacji*	9.465.392,13	(31,8%)
Dopłata do oprocentowania kredytów	47.870,97	(0,2%)

* łącznie dotacje, przekazania środków, nagrody za działalność na rzecz ochr. środow. i rekompensaty dla gmin

Niezależnie od tego Fundusz w 2017 roku wypłacił dodatkowo, w postaci dotacji ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, w ramach Programu Kawka - kwotę 7.030.316,09 zł oraz w ramach Programu Azbest – kwotę 681.113,92 zł.

W ramach działalności statutowej w okresie objętym sprawozdaniem Fundusz obsługiwał 221 umów (w tym: 86 pożyczek, 130 dotacji oraz 5 przekazania środków), zawartych w roku 2017 jak i w latach poprzednich.

Podobnie jak w poprzednich latach, pożyczki przewyższały dofinansowanie w formie bezzwrotnej (38,7% na formy dotacyjne oraz dopłaty do oprocentowania i częściowej spłaty kapitału). Dla porównania w 2016 roku pożyczki stanowiły 75,3% dofinansowania, natomiast dotacyjne formy 24,7%.

Wpływ pożyczek w wielkościach bezwzględnych w stosunku do skorygowanego planu wyniósł 69,8%, natomiast wpływ pomocy ogółem wyniósł 78,8%. Powodem takiej sytuacji było, w przypadkach kilku umów, zmniejszenie wypłat w stosunku do kwot pierwotnie wnioskowanych w momencie dokonywania korekty planu.

Należy zaznaczyć, że na 31 grudnia 2017 r. z umów podpisanych w 2017 roku i latach wcześniejszych zobowiązania Funduszu na rok 2018 i lata następne w zakresie środków własnych wynoszą 12.606.407.80 zł.

Poza wydatkami na działalność statutową Fundusz poniósł koszty funkcjonowania organów i Biura w wysokości 4.739.225,34 oraz pozostałe koszty operacyjne i finansowe w wysokości 434.751,67 zł. Poniesione ogółem koszty wyniosły 5.173.977,01 zł, co stanowiło 92,9%

kwoty określonej wg korekty planu. W stosunku do roku poprzedniego koszty spadły o 3,3%. Koszty obsługi funduszy unijnych były refundowane w ramach Pomocy technicznej, dotacji celowej z POIiŚ 2007-2013, LRPO 2007-2013 i RPO-L2020 oraz dofinansowania Zespołu Doradców Energetycznych w łącznej kwocie 1.021.610,92 zł, co skutkowało obniżeniem o tę wielkość kosztów działalności bieżącej finansowanej ze środków Funduszu. W 2017 roku wydatki inwestycyjne wyniosły 7.613,70 zł i przeznaczone były na zakup kserokopiarki dla zespołu doradców energetycznych. Zakup ujęto w harmonogramie rzeczowo-finansowym i przekazano do rozliczenia w ramach realizacji projektu doradztwa energetycznego w wysokości w 100% poniesionych wydatków.

11. AKCJE I UDZIAŁY

Na koniec 2017 roku Fundusz posiadał akcje i udziały w trzech Spółkach: Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze - 88 akcji (o wartości nominalnej 1.000 zł za 1 szt.), Lubuskim Funduszu Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Zielonej Górze - 130 udziałów (o wartości nominalnej 10.000 zł za 1 szt.) oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. - 22.185 akcji (o wartości nominalnej 10 zł za 1 szt.).

Wartość nabycia posiadanych przez Fundusz akcji i udziałów wynosiła ogółem 2.111.270 zł. W związku z dalszym spadkiem wartości akcji Banku Ochrony Środowiska S.A., w bieżącym roku obrotowym dokonano odpisu aktualizującego (zmniejszenia) z tytułu utraty wartości w wysokości 15.529,50 zł. Dotychczasowa wartość odpisu aktualizującego akcji BOŚ na 31.12.2017 r. wynosi 524.835,55 zł.

12. BILANS ROCZNY I WYNIKI FINANSOWE

Na 31 grudnia 2017 r. suma bilansowa wynosiła **156.981.208,47 zł** (w roku poprzednim **155.821.345,61 zł** - wzrost o 0,7%). Aktywa trwałe uległy zmniejszeniu z kwoty **92.775.816,27 zł** do kwoty **86.976.082,32 zł** (spadek o 6,3%), aktywa obrotowe zwiększyły się z kwoty **63.045.529,34 zł** do kwoty **70.005.126,15 zł** (wzrost o 11%). Uzyskano dodatni wynik finansowy w wysokości **1.172.029,67**, co spowodowało zwiększenie funduszu własnego z kwoty **155.727.405,35 zł** do kwoty **156 899 435,02 zł** (wzrost o 0,75%). Fundusz statutowy zwiększył się o wynik finansowy roku ubiegłego tj. o kwotę **1.471.461,95 zł** i wynosi **152.561.247,47 zł**.

Sprawozdanie finansowe za 2017 rok zostało zbadane przez niezależnego biegłego rewidenta i uzyskało w dniu 15 lutego 2018 r. pozytywną opinię.

TABELE I WYKRESY

TABELA 1. Umowy dofinansowania ze środków własnych zawarte w 2017 roku

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
1	NZ	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.	Doposażenie KSRG woj. lubuskiego w średni samochód ratowniczo-gaśniczy.	przekazanie środków
2	NZ	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	Zakup rębaka dla wsparcia zadań statutowych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu a w szczególności przeciwdziałaniu powodzi i usuwaniu ich skutków.	przekazanie środków
3	MN	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	Realizacja zadań Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarze województwa lubuskiego w 2017 roku i doposażenie laboratorium WIOŚ w Zielonej Górze	przekazanie środków
4	NZ	Państwowa Straż Rybacka w Gorzowie Wlkp.	Zakup specjalistycznego zestawu patrolowego dla Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp. niezbędnego do realizacji zadań na rzecz przeciwdziałania i likwidacji zagrożeń środowiska.	przekazanie środków
5	OP	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Wykonanie działań z zakresu ochrony czynnej w obszarach chronionych	przekazanie środków
6	EE	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubuski Oddział Regionalny w Zielonej Górze	XXIII edycja Konkursu Ekologicznego z cyklu "Dbam o Piękno Mego Domu Ziemi" pn. "Zasoby przyrody - puszcze, lasy, parki narodowe"	dotacja
7	OP	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Krzystkowice	Budowa drewnianej zastawki piętrzącej z możliwością regulacji poziomu, odmulenie i wyprofilowanie rowu na obszarze Natura 2000 "Nowogrodzkie Przygielkowsko" PLH 080054.	dotacja
8	GW	Województwo Lubuskie	Zabezpieczenie przed powodzią miasta Krosno Odrzańskie - opracowanie dokumentacji technicznej.	dotacja
9	MN	Województwo Lubuskie	Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłu zawieszonego PM10 oraz wartości docelowych benzo(a) pirenu oraz arsenu w nim zawartych wraz ze Sprawozdaniem z realizacji Programu ochrony powietrza i Sprawozdaniem z realizacji Planu działań krótkoterminowych dla strefy lubuskiej, za lata 2014-2016.	dotacja
10	EE	Klub Przyrodników w Świebodzinie	XXXV Lubuski Konkurs Przyrodniczy - etap wojewódzki.	dotacja
11	NZ	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Zarząd Oddziału Wojewódzkiego	Wypożyczenie jednostek ratowniczych Ochotniczych Straży Pożarnych w specjalistyczny sprzęt i środki ochrony osobistej do działań w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa lubuskiego.	dotacja
12	EE	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Zarząd Oddziału Wojewódzkiego	Eliminacje wojewódzkie Ogólnopolskiego turnieju Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom"	dotacja
13	MN	Województwo Lubuskie	Aktualizacja obecnie eksploatowanego w UMWL w Zielonej Górze systemu SOZAT lub dostawa i wdrożenie równoważnego systemu informatycznego do obsługi opłat środowiskowych, księgowania i redystrybucji tych wpływów wraz z serwisem oprogramowania.	dotacja
14	EE	Lasy Państwowe Nadleśnictwo Sulechów	Rozwój infrastruktury edukacyjnej Nadleśnictwa Sulechów.	dotacja
15	NZ	Powiat Wschowski, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie	Doposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wschowie w lekki samochód rozpoznawczo- ratowniczy z napędem 4x4, przyczepę transportową DMC 750 kg wraz ze sprzętem i środkami do ograniczania stref skażeń chemicznych.	dotacja
16	NZ	Miasto Zielona Góra Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze	Doposażenie grupy ratownictwa wysokościowego Komendy Miejskiej PSP w Zielonej Górze w komplety wyposażenia osobistego ratowników wysokościowych z przeznaczeniem do użycia podczas działań ratownictwa chemicznego i ekologicznego oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych oraz innych zdarzeń nietypowych.	dotacja
17	OP	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Ochrona czynna wartości przyrodniczych stanowiących cenne elementy bioróżnorodności Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.	dotacja
18	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Doposażenie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w pomoce edukacyjne oraz materiały wydawnicze wykorzystywane podczas wyjazdów edukacyjno- promocyjnych.	dotacja
19	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	XVI Edycja Ogólnopolskiego Konkursu pn. "Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski."	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
20	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Konferencja naukowa w Barlinecko- Gorzowskim Parku Krajobrazowym.	dotacja
21	EE	Województwo Lubuskie - Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego	Wyposażenie ścieżki dydaktycznej "kraina Jelonka Rogacza" w Gryżyńskim Parku Krajobrazowym.	dotacja
22	NZ	Gmina Skape	Rozbudowa budynku OSP w Podleś Górze o dodatkowe stanowisko garażowe.	dotacja
23	EE	Zielonogórski Ośrodek Kultury	II Piknik Centrum Nauki Keplera "Z Ziemi do gwiazd", 22 lipca 2017	dotacja
24	MN	Województwo Lubuskie	Analiza stanu realizacji Strategii Energetyki Województwa Lubuskiego wraz z prognozą rozwoju sektora energetycznego na terenie województwa lubuskiego do 2030 roku.	dotacja
25	OP	Miasto Zielona Góra	Działania ochronne przy pomnikach przyrody ożywionej na terenie Gminy Zielona Góra.	dotacja
26	EE	Uniwersytet Zielonogórski	Dofinansowanie organizacji XXI edycji Krajowej Konferencji Dydaktyków Przedmiotów Przyrodniczych oraz wydania monografii pokonferencyjnej	dotacja
27	NZ	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławie	Zakup sprzętu ratowniczego - technicznego oraz budowa garażu dla OSP Sława.	dotacja
28	NZ	Gmina Bogdaniec	Ograniczania stref skażeń chemiczno- ekologicznych przy pomocy specjalistycznego średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego z napędem 4x4.	dotacja
29	NZ	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławie	Zakup średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego wraz ze sprzętem	dotacja
30	MN	Województwo Lubuskie	Dostawa oprogramowania BDOŚ- Baza Danych o Środowisku, z roczną licencją na korzystanie wraz z opieką autorską i serwisową.	dotacja
31	NZ	Gmina Zwierzyn	Budowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zwierzynie.	dotacja
32	OZ	Gmina Maszewo	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2017 roku z terenu Gminy Maszewo, powiat krośnieński, woj. lubuskie.	dotacja
33	OZ	Gmina Trzebiel	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Trzebiel.	dotacja
34	OZ	Gmina Lubrza	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubrza.	dotacja
35	OZ	Gmina Żagań	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Żagań.	dotacja
36	OZ	Gmina Jasień	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jasień w 2017 r.	dotacja
37	OZ	Gmina Nowogród Bobrzański	Likwidacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowogród Bobrzański.	dotacja
38	OZ	Gmina Trzciel	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Trzciel w 2017 r.	dotacja
39	OZ	Gmina Cybinka	Utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Cybinka w 2017 roku	dotacja
40	OZ	Gmina Lubiszyn	Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu z nieruchomości na terenie Gminy Lubiszyn	dotacja
41	OZ	Miasto Kostrzyn nad Odrą	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości będących w posiadaniu osób fizycznych, na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą	dotacja
42	OZ	Gmina Brzeźnica	Demontaż, wywóz i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brzeźnica w 2017 r.	dotacja
43	OZ	Gmina Krosno Odrzańskie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krosno Odrzańskie.	dotacja
44	OZ	Gmina Bojadła	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bojadła w 2017 r.	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
45	OZ	Gmina Kolsko	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kolsko - etap I.	dotacja
46	NZ	Gmina Żary	Zakup fabrycznie nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Jednostki OSP Lubanice, Gmina Żary.	dotacja
47	OZ	Gmina Trzebiechów	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Trzebiechów w 2017 r.	dotacja
48	EE	Gmina Drezdenko	Drzewa i krzewy Drezdenka.	dotacja
49	EE	Powiat Żagański	Piękno natury Powiatu Żagańskiego.	dotacja
50	EE	Powiat Żagański	Eko-Festyn Powiatu Żagańskiego.	dotacja
51	EE	Powiat Międzyrzecki	Eko- wtorek, super rady na odpady.	dotacja
52	OA	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Łagowie	Poprawa efektywności energetycznej obiektu użyteczności publicznej Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Jana Chrzciciela w Łagowie.	dotacja
53	OA	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Różańcowej w Lubniewicach	Termomodernizacja domu szkoleniowo- wypoczynkowego Parafii Rzymskokatolickiej pw Matki Bożej Różańcowej w Lubniewicach	dotacja
54	EE	Gmina Kłodawa	Organizacja festynu dla dzieci i dorosłych z terenu Gminy Kłodawa o nazwie EKO-MAJÓWKA.	dotacja
55	EE	Gmina Kargowa	Festyn ekologiczny pod hasłem "Śmieci segregujesz - Ziemię ratujesz"	dotacja
56	EE	Powiat Krośnieński	Organizacja lokalnego eko- festynu o tematyce gospodarowania odpadami komunalnymi.	dotacja
57	EE	Powiat Krośnieński	Przyrodniczy album fotograficzny "Pejzaż Powiatu Krośnieńskiego"	dotacja
58	OZ	Gmina Torzym	Realizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w Torzymiu z dofinansowaniem WFOŚiGW w Zielonej Górze przy udziale środków NFOŚiGW w ramach programu usuwanie wyrobów zawierających azbest	dotacja
59	EE	Gmina Kargowa	Przyroda Gminy Kargowa - jak ją poznawać i chronić.	dotacja
60	EE	Gmina Trzebień	Segregujemy, redukujemy - eko- festyn w gminie Trzebień.	dotacja
61	EE	Gmina Międzyrzecz	Organizacja Eko- festynu w Międzyrzeczu pn. "Ekologia na wesoło"	dotacja
62	EE	Gmina Świdnica	Ekopiknik	dotacja
63	EE	Gmina Sulęcín	"Po górach i dolinach Ziemi Sulęcińskiej"	dotacja
64	EE	Gmina Cybinka	Przestrzegaj zasady: segreguj odpady!	dotacja
65	EE	Uniwersytet Zielonogórski	Zakup aparatury badawczej do nowo tworzonego laboratorium dydaktyczno- badawczego dla celów kształcenia specjalistów w zakresie ochrony zasobów naturalnych i bioróżnorodności.	dotacja
66	EE	Gmina Lipinki Łużyckie	Eko- Dożynki w Gminie Lipinki Łużyckie.	dotacja
67	EE	Gmina Bogdaniec	Książka pt. "Przyroda Ziemi Bogdanieckiej"	dotacja
68	EE	Gmina Krzeszyce	Piknik ekologiczny Krzeszyce 2017.	dotacja
69	OW	Miejskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. Kostrzyn nad Odrą	Zastąpienie lokalnej niewydolnej oczyszczalni ścieków rurociągiem tłocznym ze Starego Kostrzyna do ul. Sikorskiego oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków na os. Drzewice.	dotacja
70	EE	Gmina Czerwieńsk	Dzień czystego środowiska.	dotacja
71	EE	Gmina Żary	Piknik ekologiczny w Gminie Żary.	dotacja
72	EE	Gmina Nowogród Bobrzański	"Z nurtem Bobru. Poznaj przyrodę Gminy Nowogród Bobrzański - pieszo, rowerem, kajakiem"	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
73	OW	Gmina Skape	Budowa bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne wraz z zakupem wozu asenizacyjnego na potrzeby objęcia systemem odbioru ścieków z budynków mieszkalnych oraz budynków gminnych z terenu Gminy Skape	dotacja
74	NZ	Gmina Zabór	Zakup lekkiego samochodu ratowniczo- gaśniczego dla jednostki OSP Zabór.	dotacja
75	ZW	Gmina Szlichtyngowa	Przebudowa i rozbudowa SUW w miejscowości Stare Drzewce.	dotacja
76	OW	Gmina Babimost	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Podmokle Wielkie i Podmokle Małe.	dotacja
77	OW	Gmina Kolsko	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi, przepompowniami ścieków w miejscowości Jesionka i Ujście oraz budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Jesionka - Etap I obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi w miejscowości Jesionka oraz rurociągu tłoczego, którym ścieki trafią do istniejącego układu kanalizacji w miejscowości Rudno.	dotacja
78	ZW	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Skwierzyna	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej z przyłączami od SUW Krobielewko do miejscowości Wiejce	dotacja
79	NZ	Gmina Żary	Zakup sprzętu ratowniczo- gaśniczego dla Jednostki OSP Lubanice oraz OSP Złotnik, Gmina Żary.	dotacja
80	OW	POMAK Sp. z o.o. Czerwieńsk	Budowa zbiornika zapasowo-wyrównawczego na wodę czystą i pompowni wody w Płotach oraz uporząd. gospod. ściekowej dla części m. Nietkowice, poprzez wyk. kan. sanitarnej i tłocznej z przepomp. ścieków (etap III)	dotacja
81	NZ	Gmina Żary	Zakup samochodu ratowniczo - gaśniczego dla Jednostki OSP Mirostowice Dolne, Gmina Żary	dotacja
82	NZ	Gmina Szprotawa	Zakup specjalistycznego samochodu ratowniczo- gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lesznie Górnym.	dotacja
83	OW	Gmina Nowe Miasteczko	Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno - bytowych w Gminie Nowe Miasteczko - etap II.	dotacja
84	NZ	Gmina Bojadła	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego samochodu specjalnego pożarniczego, ratowniczo- gaśniczego dla jednostki OSP Bojadła.	dotacja
85	NZ	Powiat Zielonogórski	Zakup 2 agregatów prądotwórczych na potrzeby Powiatu Zielonogórskiego.	dotacja
86	NZ	Powiat Gorzowski	Zakup agregatów prądotwórczych dla jednostek powiatu gorzowskiego.	dotacja
87	NZ	Gmina Siedlisko	Zakup agregatu prądotwórczego.	dotacja
88	NZ	Gmina Lubiszyn	Mobilne awaryjne zasilanie energetyczne dla stacji uzdatniania wody w Gminie Lubiszyn.	dotacja
89	NZ	Gmina Koźuchów	Zakup mobilnego agregatu dla OSP Koźuchów	dotacja
90	NZ	Gmina Świdnica	Zakup agregatów prądotwórczych umożliwiających funkcjonowanie infrastruktury wodociągowo - kanalizacyjnej w przypadku braku zasilania energetycznego.	dotacja
91	NZ	Gmina Szlichtyngowa	Zakup przenośnego agregatu prądotwórczego na potrzeby OSP Szlichtyngowa	dotacja
92	NZ	Gmina Maszewo	Zasilanie 3 /trzech/ hydroforni w zastępcze źródło energii elektrycznej na wypadek klęski żywiołowej w miejscowościach SUW Trzebiechów, SUW Gęstowice, SUW Lubogoszcz	dotacja
93	NZ	Gmina Nowogród Bobrzański	Zakup 2 agregatów prądotwórczych na potrzeby Gminy Nowogród Bobrzański	dotacja
94	NZ	Gmina Trzciel	Zakup agregatu prądotwórczego na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej w Trzciel	dotacja
95	NZ	Gmina Kargowa	Zakup agregatu prądotwórczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kargowej	dotacja
96	NZ	Gmina Gubin	Zakup agregatu prądotwórczego do stacji uzdatniania wody w Chociejuwie, gmina Gubin	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
97	NZ	Gmina Kłodawa	Zakup agregatów prądotwórczych na potrzeby OSP z terenu Gminy Kłodawa	dotacja
98	NZ	Gmina Zbąszynek	Zakup agregatu prądotwórczego na potrzeby Ochotniczej Straży Pożarnej w Zbąszynku	dotacja
99	OZ	Gmina Żary o statusie miejskim	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary o statusie miejskim	dotacja
100	OZ	Gmina Dąbie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2017 r. z terenu Gminy Dąbie, powiat krośnieński, woj. lubuskie.	dotacja
101	OZ	Gmina Brody	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brody w roku 2017.	dotacja
102	OZ	Gmina Zabór	Usuwanie wyrobów zawierających azbest.	dotacja
103	OZ	Gmina Siedlisko	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Siedlisko.	dotacja
104	OZ	Gmina Bytom Odrzański	Usuwanie azbestu z obszaru gminy Bytom Odrzański - etap VII 2017r.	dotacja
105	OZ	Gmina Sulechów	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sulechów.	dotacja
106	OZ	Gmina Lubsko	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest pochodzących z obiektów budowlanych położonych na terenie Gminy Lubsko.	dotacja
107	OZ	Gmina Kłodawa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Kłodawa.	dotacja
108	OZ	Gmina Wschowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wschowa w 2017 roku.	dotacja
109	OZ	Gmina Żary	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary na lata 2012-2032" w 2017 r.	dotacja
110	OZ	Gmina Strzelce Krajeńskie	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Strzelce Krajeńskie.	dotacja
111	OZ	Gmina Pszczew	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Pszczew w roku 2017.	dotacja
112	OZ	Gmina Skape	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Skape w roku 2017 w ramach Programu usuwania wyrobów zawierających azbest.	dotacja
113	OZ	Gmina Bobrowice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Bobrowice.	dotacja
114	OZ	Gmina Kargowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kargowa w 2017 r.	dotacja
115	OZ	Gmina Sulęcín	Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sulęcín na lata 2009-2032. Etap V.	dotacja
116	OZ	Gmina Szlichtyngowa	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szlichtyngowa w roku 2017.	dotacja
117	OZ	Gmina Lubniewice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubniewice w 2017 r.	dotacja
118	OZ	Gmina Nowe Miasteczko	Usuwanie azbestu z obszaru gminy i miasta Nowe Miasteczko - etap V 2017 r.	dotacja
119	OZ	Gmina Santok	Usuwanie, transport i utylizacja azbestu z nieruchomości położonych na terenie Gminy Santok w roku 2017	dotacja
120	OZ	Gmina Lipinki Łużyckie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lipinki Łużyckie.	dotacja
121	OZ	Gmina Kożuchów	Likwidacja azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kożuchów w 2017 r.	dotacja
122	OZ	Gmina Bledzew	Usuwanie azbestu w gminie Bledzew	dotacja
123	OZ	Gmina Szczaniec	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szczaniec.	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
124	OZ	Gmina Iłowa	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Iłowa w roku 2017	dotacja
125	OZ	Gmina Łagów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Łagów.	dotacja
126	OZ	Miasto Zielona Góra	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zielona Góra	dotacja
127	OZ	Gmina Szprotawa	Realizacja programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szprotawa 2017	dotacja
128	OZ	Gmina Niegosławice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Niegosławice.	dotacja
129	OZ	Gmina Świdnica	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świdnica w 2017 roku.	dotacja
130	OZ	Gmina Przewóz	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Przewóz.	dotacja
131	OZ	Gmina Deszczno	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Deszczno	dotacja
132	OZ	Gmina Skwierzyna	Usuwanie azbestu w Gminie Skwierzyna.	dotacja
133	OZ	Gmina Bogdaniec	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bogdaniec w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Bogdaniec na lata 2012-2032	dotacja
134	OZ	Gmina Górzycza	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Górzycza	dotacja
135	OZ	Gmina Gubin	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Gubin w 2017 roku	dotacja
136	OZ	Gmina Babimost	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Babimost w 2017 roku	dotacja
137	OZ	Gmina Nowa Sól - Miasto	Usunięcie i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gmina Nowa Sól- Miasto.	dotacja
138	OZ	Gmina Drezdenko	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drezdenko.	dotacja
139	OZ	Gmina Dobiegniew	Demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Dobiegniew.	dotacja
140	OZ	Gmina Żagań o statusie miejskim	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żagań o statusie miejskim	dotacja
141	OZ	Gmina Świebodzin	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Świebodzin na lata 2012-2032 w 2017 roku.	dotacja
142	OZ	Gmina Nowa Sól	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Sól	dotacja
143	OZ	Gmina Gozdnica	Usunięcie i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Gozdnica.	dotacja
144	OZ	Miasto Gorzów Wlkp.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Gorzowa Wlkp. w roku 2017.	dotacja
145	OZ	Gmina Tuplice	Unieszkodliwianie wyrobów azbestowych na terenie gminy Tuplice w 2017 r.	dotacja
146	OZ	Gmina Stare Kurowo	Utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Kurowo	dotacja
147	OZ	Gmina Otyń	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Otyń.	dotacja
148	OZ	Gmina Łęknica	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Łęknica	dotacja
149	OZ	Gmina Czerwieńsk	Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Czerwieńsk	dotacja
150	OZ	Gmina Międzyrzecz	Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych z terenu gminy Międzyrzecz	dotacja
151	OZ	Gmina Przytoczna	Usuwanie azbestu z terenu Gminy Przytoczna	dotacja
152	OZ	Gmina Rzepin	Usuwanie azbestu z terenu Gminy Rzepin w 2017 roku.	dotacja

Lp.	Kod dziedziny	Kontrahent - nazwa	Nazwa zadania	Kod rodzaju umowy
153	OZ	Gmina Zbąszynek	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zbąszynek.	dotacja
154	OZ	Gmina Bytnica	Usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2017 r. z terenu Gminy Bytnica, powiat krośnieński, woj. lubuskie.	dotacja
155	OZ	Gmina Gubin o statusie miejskim	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Gubina.	dotacja
156	OZ	Gmina Słubice	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Słubice.	dotacja
157	OZ	Gmina Ośno Lubuskie	Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Ośno Lubuskie.	dotacja
158	OA	Energetyka Ciepła Opolszczyzny SA Opole	Przebudowa sieci ciepłowniczej kanałowej n/p na sieć preizolowana w rejonie ulic Keplera - Sobieskiego w Żaganiu.	pożyczka
159	OW	Gmina Łagów	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Żelechów	pożyczka
160	NZ	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławie	Zakup średniego samochodu ratowniczo- gaśniczego wraz ze sprzętem	pożyczka
161	ZW	Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp.z o.o. Gubin	Poprawa stanu gospodarki wodociągowej w aglomeracji Gubin.	pożyczka
162	NZ	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławie	Zakup sprzętu ratowniczego technicznego oraz budowa garażu dla OSP Sława.	pożyczka
163	OW	Miejskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o. Kostrzyn nad Odrą	Zastąpienie lokalnej niewydolnej oczyszczalni ścieków rurociągiem tłocznym ze Starego Kostrzyna do ul. Sikorskiego oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków na os. Drzewice.	pożyczka
164	OW	Gmina Skąpe	Budowa bezodpływowych zbiorników na ścieki sanitarne wraz z zakupem wozu asenizacyjnego na potrzeby objęcia systemem odbioru ścieków z budynków mieszkalnych oraz budynków gminnych z terenu Gminy Skąpe	pożyczka
165	ZW	Gmina Szlichtyngowa	Przebudowa i rozbudowa SUW w miejscowości Stare Drzewce.	pożyczka
166	OW	Gmina Babimost	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Podmokle Wielkie i Podmokle Małe.	pożyczka
167	OW	Gmina Kolsko	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi, przepompowniami ścieków w miejscowości Jesionka i Ujście oraz budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Jesionka - Etap I obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami kanalizacyjnymi w miejscowości Jesionka oraz rurociągu tłocznego, którym ścieki trafiają do istniejącego układu kanalizacji w miejscowości Rudno.	pożyczka
168	ZW	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Skwierzyna	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej z przyłączami do SUW Krobielewko do miejscowości Wiejce	pożyczka
169	OA	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko- Własnościowa w Szprotawie	Budowa kotłowni gazowej wraz z instalacją elektryczną na potrzeby budynku wielorodzinnego w Szprotawie ul. Kościuszki 23a (A,B, C)	pożyczka
170	OA	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko- Własnościowa w Szprotawie	Budowa kotłowni gazowej wraz z instalacją elektryczną na potrzeby budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Szprotawie ul. Kościuszki 24 (A i B).	pożyczka
171	OW	POMAK Sp. z o.o. Czerwieńsk	Budowa zbiornika zapasowo-wyrównawczego na wodę czystą i pompowni wody w Płotach oraz uporząd. gospod. ściekowej dla części m. Nietkowie, poprzez wyk. kan. sanitarnej i tłocznej z przepomp. ścieków (etap III)	pożyczka
172	OW	Gmina Nowe Miasteczko	Budowa lokalnych systemów zagospodarowania ścieków socjalno - bytowych w Gminie Nowe Miasteczko - etap II.	pożyczka
173	NZ	Gmina Bojadła	Zakup na cele ochrony przeciwpożarowej fabrycznie nowego średniego samochodu specjalnego pożarniczego- ratowniczo- gaśniczego dla jednostki OSP Bojadła.	pożyczka
174	NZ	Gmina Zwierzyn	Budowa budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zwierzynie	pożyczka

TABELA 2. Struktura umów zawartych w 2017 roku wg komponentów

Komponent		ogółem		w tym: pożyczki		w tym: dotacje*	
		liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.	liczba umów	kwota dofinans.
Edukacja ekologiczna	EE	31	641 044,89	0	0,00	31	641 044,89
Ochrona przyrody	OP	4	92 325,65	0	0,00	4	92 325,65
Monitoring środowiska	MN	5	610 047,50	0	0,00	5	610 047,50
Ochrona środowiska, inne	OS	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	NZ	35	5 404 431,81	4	1 813 246,58	31	3 591 185,23
Gospodarka wodna	GW	1	285 267,75	0	0,00	1	285 267,75
Ochrona wód	OW	13	9 785 195,90	7	8 628 156,72	6	1 157 039,18
Ochrona powietrza	OA	5	1 304 718,25	3	312 900,00	2	991 818,25
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	OZ	75	1 767 456,97	0	0,00	75	1 767 456,97
Zaopatrzenie w wodę	ZW	5	4 616 132,00	3	4 157 893,00	2	458 239,00
RAZEM		174	24 506 620,72	17	14 912 196,30	157	9 594 424,42

* łącznie z przekazaniem środków

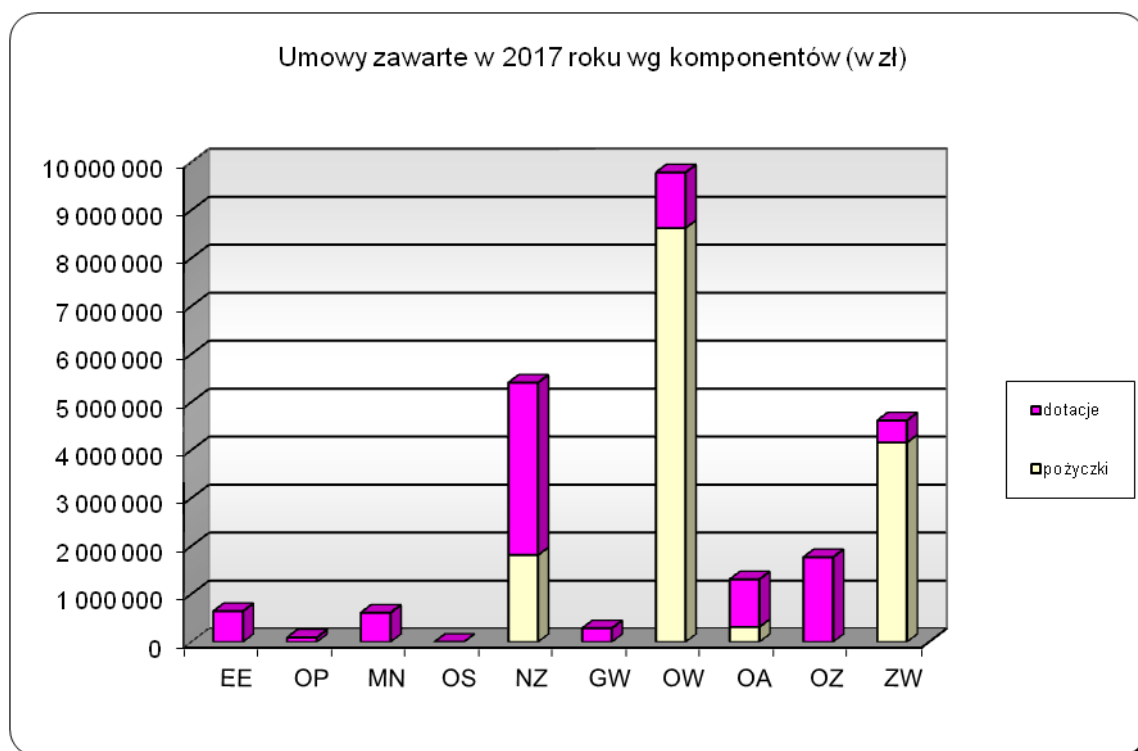

TABELA 3. Umowy zawarte w roku 2017 w podziale na grupy kontrahentów (w zł)

Lp.	Grupa kontrahentów	Forma dofinansowania	Kwota dofinansowania (w zł)	Liczba zawartych umów	Średnie kwota umowy	udział procentowy w	
						pożyczkach	dotacjach
1	Gminy	pożyczka	8 644 868,72	8	1 080 609	58,0%	
2	Gminy	dotacja	5 190 144,92	118	43 984		54,1%
3	Przedsiębiorcy	pożyczka	5 222 880,00	5	1 044 576	35,0%	
4	Przedsiębiorcy	dotacja	700 836,00	3	233 612		7,3%
5	Województwo Lubuskie	dotacja	727 279,82	10	72 728		7,6%
6	Wojewoda i jedn. podległe	dotacja	672 500,00	5	134 500		7,0%
7	Inne jednostki budżetowe i powiaty	dotacja	271 510,83	10	27 151		2,8%
8	Pozostałe	pożyczki	1 044 447,58	4	261 112	7,0%	
9	Pozostałe	dotacja	2 032 152,85	11	184 741		21,2%
RAZEM		dotacja*	9 594 424,42	157	61 111		
		pożyczka	14 912 196,30	17	877 188		
OGÓŁEM			24 506 620,72	174	140 843		

* łącznie z przekazaniem środków

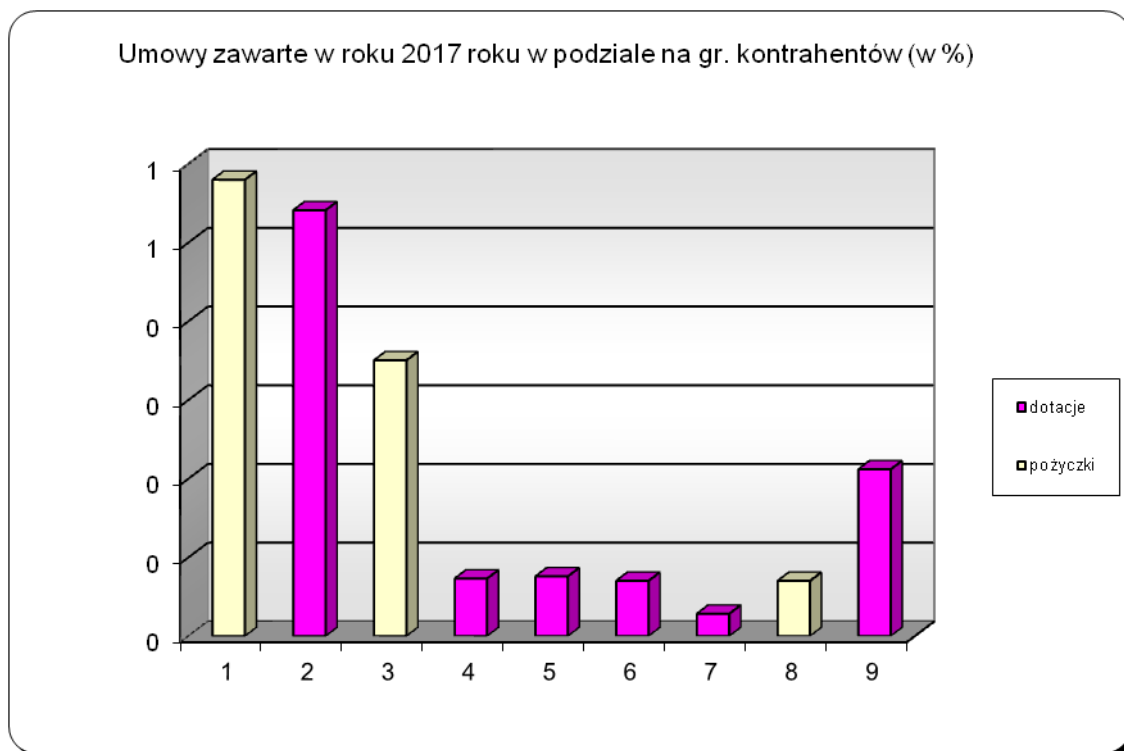
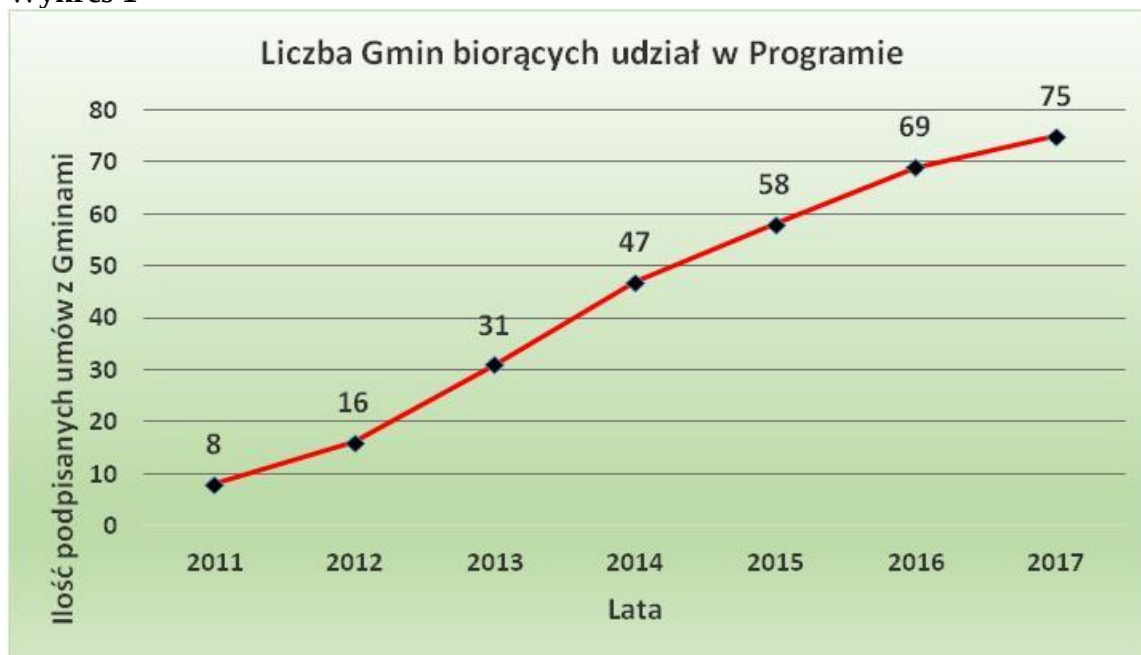

TABELA 4. Program usuwania azbestu

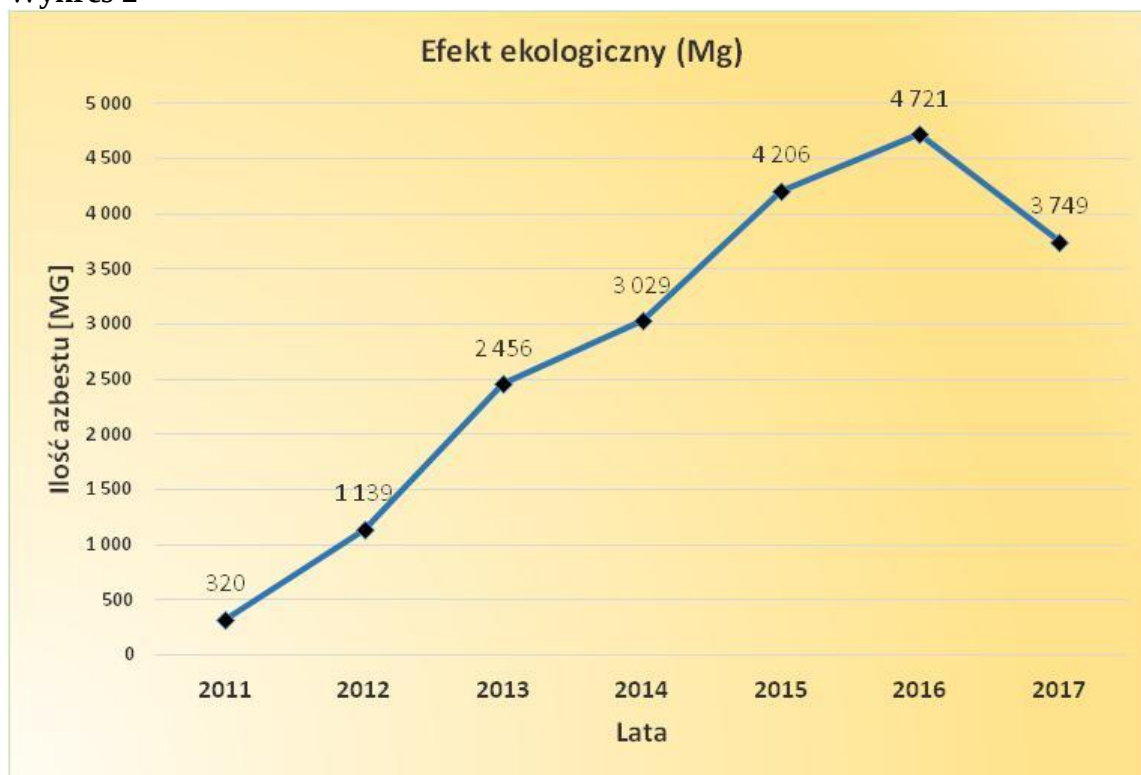
Lp.	Kontrahent - nazwa	Koszt całkowity zadania	Koszt kwalifikowany	Kwota dofinansowania	Efekt ekologiczny [Mg]	Koszt jednostkowy [zł/Mg]
1	Gmina Gozdnicza	6 914,64	6 914,64	6 914,64	9,26	747,12
2	Gmina Bytom Odrzański	8 143,12	8 143,12	8 143,12	13,76	591,80
3	Gmina Niegosławice	10 992,00	10 992,00	10 992,00	24,70	445,02
4	Gmina Babimost	36 504,36	36 504,36	36 504,36	67,22	543,06
5	Gmina Nowa Sól	10 831,30	10 831,30	10 831,30	24,46	442,82
6	Gmina Bogdaniec	35 624,00	35 624,00	35 624,00	44,53	800,00
7	Gmina Przewóz	52 796,49	52 796,49	52 796,49	95,28	554,10
8	Gmina Żagań o statusie miejskim	14 361,92	14 361,92	14 361,92	19,68	729,96
9	Gmina Drezdenko	35 550,33	35 550,33	35 550,33	95,13	373,70
10	Gmina Stare Kurowo	12 958,92	12 958,92	12 958,92	20,76	624,23
11	Gmina Górzycza	25 541,90	25 541,90	25 541,90	81,05	315,14
12	Gmina Deszczno	56 554,53	56 554,53	56 554,53	159,20	355,25
13	Gmina Skwierzyna	20 476,83	20 476,83	20 476,83	52,53	389,80
14	Miasto Gorzów Wlkp.	32 967,65	32 967,65	32 967,65	50,88	648,00
15	Gmina Gubin	16 950,00	16 950,00	16 950,00	35,97	471,23
16	Gmina Czerwieńsk	21 356,72	21 356,72	21 356,72	26,71	799,64
17	Gmina Dobiegniew	12 355,57	12 355,57	12 355,57	30,09	410,59
18	Gmina Łeknica	4 830,73	4 830,73	4 830,73	6,99	691,09
19	Gmina Międzyrzecz	33 031,80	33 031,80	33 031,80	80,04	412,69
20	Gmina Zbąszynek	34 413,20	34 413,20	34 413,20	87,14	394,92
21	Gmina Otyń	11 603,52	11 603,52	11 603,52	18,77	618,19
22	Gmina Bojadła	15 413,82	15 413,82	15 413,82	25,36	607,80
23	Gmina Żary o statusie miejskim	27 711,40	27 711,40	27 711,40	53,19	520,99
24	Gmina Brody	24 404,44	24 404,44	24 404,44	40,92	596,39
25	Gmina Siedlisko	6 238,48	6 238,48	6 238,48	8,52	732,22
26	Gmina Tuplice	8 482,80	8 482,80	8 482,80	14,69	577,45
27	Gmina Rzepin	24 296,76	24 296,76	24 296,76	34,54	703,44
28	Gmina Wschowa	22 611,40	22 611,40	22 611,40	56,52	400,06
29	Gmina Nowa Sól - Miasto	10 287,00	10 287,00	10 287,00	21,18	485,69
30	Gmina Zabór	30 313,90	30 313,90	30 313,90	69,56	435,79
31	Gmina Trzebiel	2 999,70	2 999,70	2 999,70	9,09	330,00
32	Gmina Cybinka	10 978,20	10 978,20	10 978,20	19,78	555,02
33	Gmina Lubiszyn	10 431,50	10 431,50	10 431,50	33,65	310,00
34	Gmina Maszewo	14 899,00	14 899,00	14 899,00	30,91	482,07
35	Gmina Trzciel	9 128,94	9 128,94	9 128,94	18,26	500,00
36	Gmina Żagań	65 153,73	65 153,73	65 153,73	174,10	374,23
37	Gmina Słubice	41 698,80	41 698,80	41 698,80	126,36	330,00
38	Gmina Kolsko	50 306,51	50 306,51	50 306,51	88,72	567,00
39	Miasto Kostrzyn nad Odrą	3 051,59	3 051,59	3 051,59	7,63	399,95
40	Gmina Szprotawa	35 828,94	35 828,94	35 828,94	75,05	477,40
41	Miasto Zielona Góra	14 311,62	14 311,62	14 311,62	23,73	603,13
42	Gmina Gubin o statusie miejskim	9 392,92	9 392,92	9 392,92	15,34	612,20
43	Gmina Pszczew	17 428,10	17 428,10	17 428,10	43,07	404,65
44	Gmina Sulechów	38 273,56	38 273,56	38 273,56	95,88	399,18
45	Gmina Żary	12 398,83	12 398,83	12 398,83	25,14	493,19

46	Gmina Strzelce Krajeńskie	48 819,87	48 819,87	48 819,87	147,62	330,71
47	Gmina Skąpe	21 634,50	21 634,50	21 634,50	43,41	498,38
48	Gmina Kargowa	18 000,79	18 000,79	18 000,79	30,56	589,09
49	Gmina Jasień	11 151,00	11 151,00	11 151,00	16,52	675,00
50	Gmina Sulęcín	25 024,50	25 024,50	25 024,50	59,40	421,29
51	Gmina Nowogród Bobrzański	13 452,60	13 452,60	13 452,60	32,03	420,00
52	Gmina Torzym	89 629,69	89 629,69	89 629,69	175,89	509,58
53	Gmina Ośno Lubuskie	51 145,02	51 145,02	51 145,02	74,18	689,52
54	Gmina Trzebiechów	15 291,00	15 291,00	15 291,00	35,38	432,19
55	Gmina Bytnica	20 658,30	20 658,30	20 658,30	56,51	365,59
56	Gmina Przytoczna	34 885,57	34 885,57	34 885,57	87,04	400,80
57	Gmina Łągów	36 263,70	36 263,70	36 263,70	49,73	729,15
58	Gmina Lubniewice	9 476,80	9 476,80	9 476,80	25,76	367,89
59	Gmina Lipinki Łużyckie	7 753,26	7 753,26	7 753,26	9,91	782,37
60	Gmina Santok	29 994,59	29 994,59	29 994,59	77,99	384,60
61	Gmina Świebodzin	40 550,54	40 550,54	40 550,54	68,84	589,09
62	Gmina Brzeźnica	27 455,76	27 455,76	27 455,76	66,90	410,40
63	Gmina Kozuchów	21 682,08	21 682,08	21 682,08	31,66	684,78
64	Gmina Bobrowice	23 860,00	23 860,00	23 860,00	61,26	389,49
65	Gmina Lubrza	7 458,48	7 458,48	7 458,48	11,04	675,59
66	Gmina Szczaniec	20 962,39	20 962,39	20 962,39	48,96	428,15
67	Gmina Dąbie	17 263,29	17 263,29	17 263,29	24,33	709,66
68	Gmina Szlichtyngowa	22 357,00	22 357,00	22 357,00	67,35	331,95
69	Gmina Bledzew	8 221,20	8 221,20	8 221,20	13,26	620,00
70	Gmina Iłowa	38 375,33	38 375,33	38 375,33	74,23	517,01
71	Gmina Nowe Miasteczko	4 538,50	4 538,50	4 538,50	12,46	364,25
72	Gmina Świdnica	16 787,03	16 787,03	16 787,03	31,89	526,40
73	Gmina Lubsco	8 983,01	8 983,01	8 983,01	11,24	799,20
74	Gmina Krosno Odrzańskie	48 970,98	48 970,98	48 970,98	106,61	459,35
75	Gmina Kłodawa	26 008,72	26 008,72	26 008,72	41,94	620,14

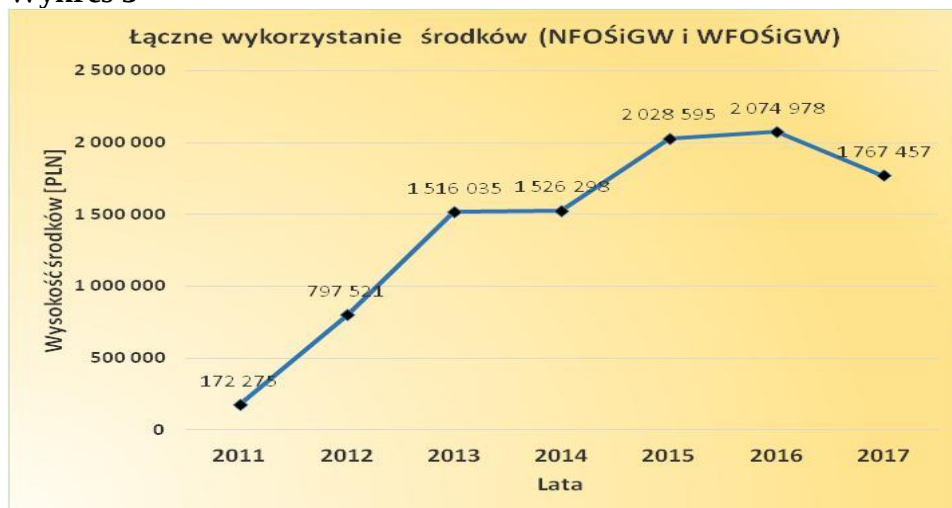
Wykres 1

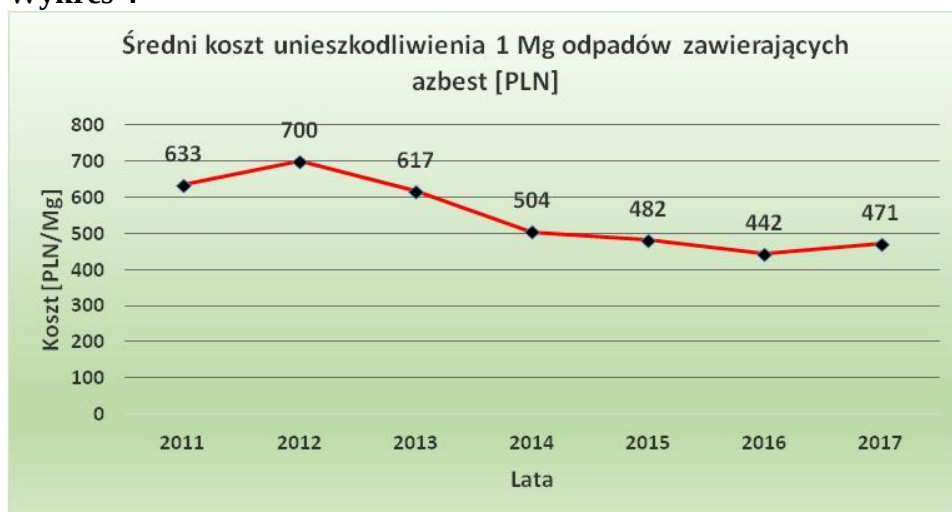
Wykres 2

Wykres 3

Wykres 4

Wykres 5

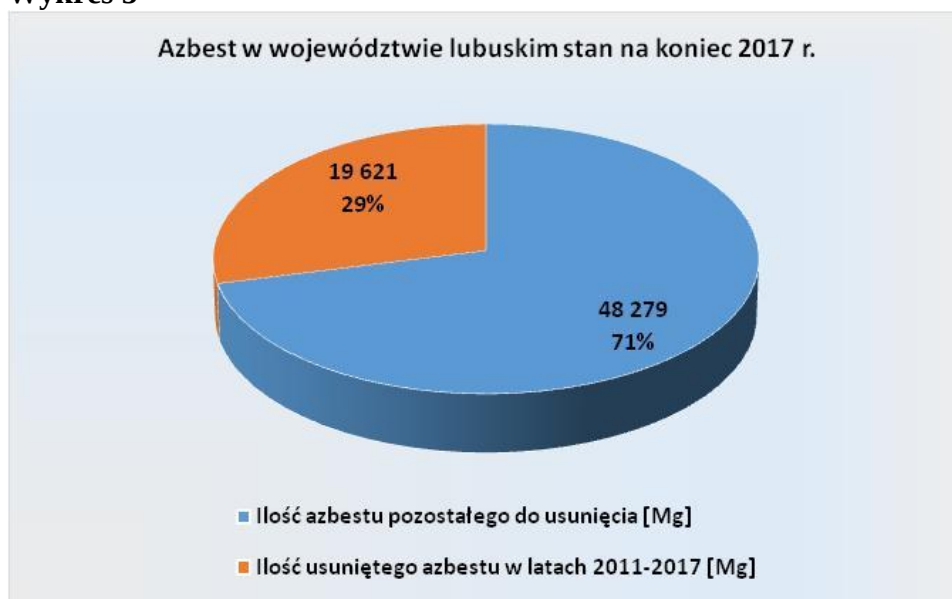

TABELA 5. Wpływy / przychody Funduszu w 2017 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Plan 2017 r.	Korekta (ostatnia)	Wykonanie	% wykonania
Wpływy z tytułu opłat	10 500 000,00	10 500 000,00	10 963 079,61	104,4%
Wpływy z tytułu kar, opłaty z tyt. decyzji administracyjnych	100 000,00	220 000,00	287 811,15	130,8%
Dotacje w ramach POIS, RPO-L2020 oraz dotacji celowych	870 000,00	650 000,00	653 940,48	100,6%
Zwrot pożyczonego kapitału	19 000 000,00	20 257 000,00	20 473 133,20	101,1%
Naliczone oprocentowanie od pożyczek, odsetki za zwłokę	2 300 000,00	2 300 000,00	2 368 408,95	103,0%
Inne *)	700 000,00	1 490 000,00	1 586 029,59	106,4%
RAZEM	33 470 000,00	35 417 000,00	36 332 402,98	102,6%

*) odsetki od lokat, obligacji, przych. z tyt. realizacji projektu doradztwa energ, nadwyżka dochodu gminnego funduszu, zwroty dotacji oraz pozostałe przychody

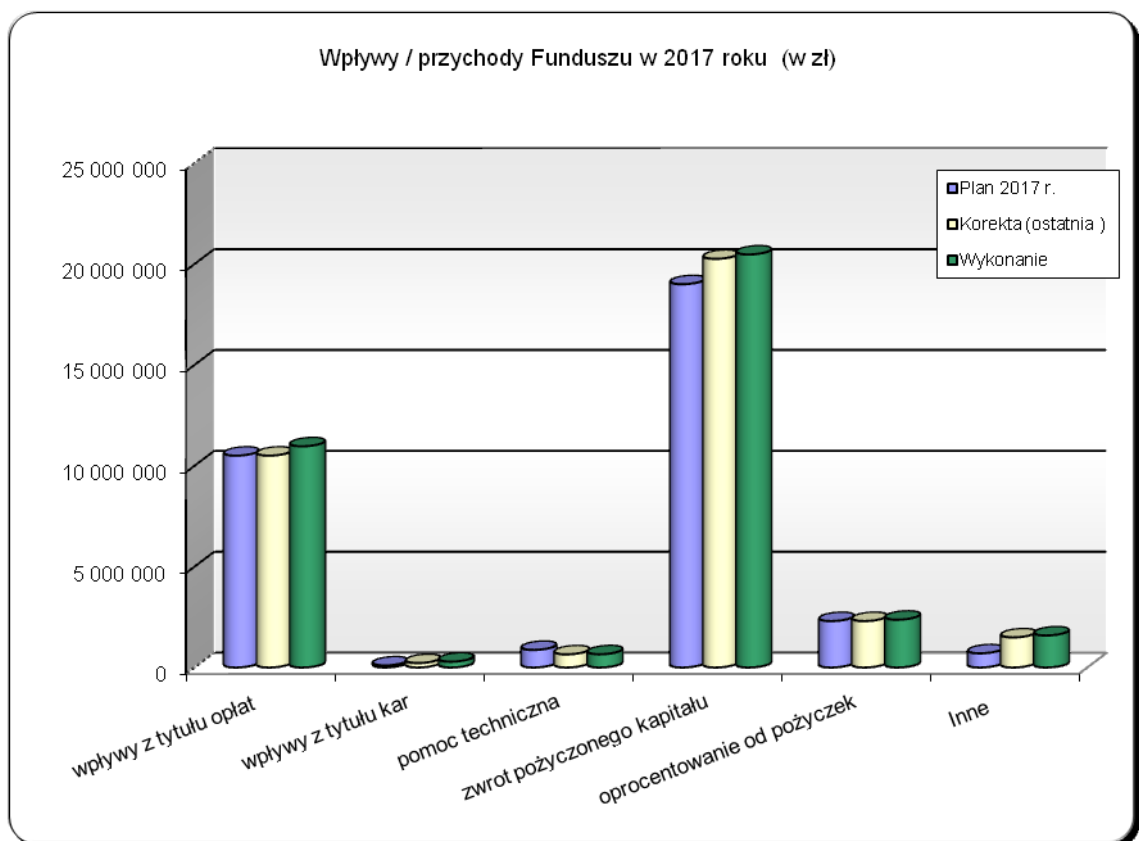

TABELA 6. Wpływy Funduszu w latach 2013-2017

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	Wskaźnik 2017 : 2016
Wpływy z tytułu opłat i kar	7 210 850	11 738 882	11 809 394	10 893 859	11 250 891	103,3%
Zwrot kapitału pożyczonego	14 195 335	16 673 748	21 918 885	30 241 801	20 473 133	67,7%
Oprocentowanie pożyczek zapłacone oraz odsetki za zwłokę	1 602 008	1 615 323	2 030 912	2 424 300	2 379 087	98,1%
Pozostałe przychody (dotacja PT, inne)	1 530 045	2 615 871	1 500 280	1 220 678	1 414 368	115,9%
Przychody z operacji kapitałowych	3 575 172	2 934 675	1 029 234	879 105	825 602	93,9%
RAZEM	28 113 410	35 578 500	38 288 705	45 659 743	36 343 081	79,6%

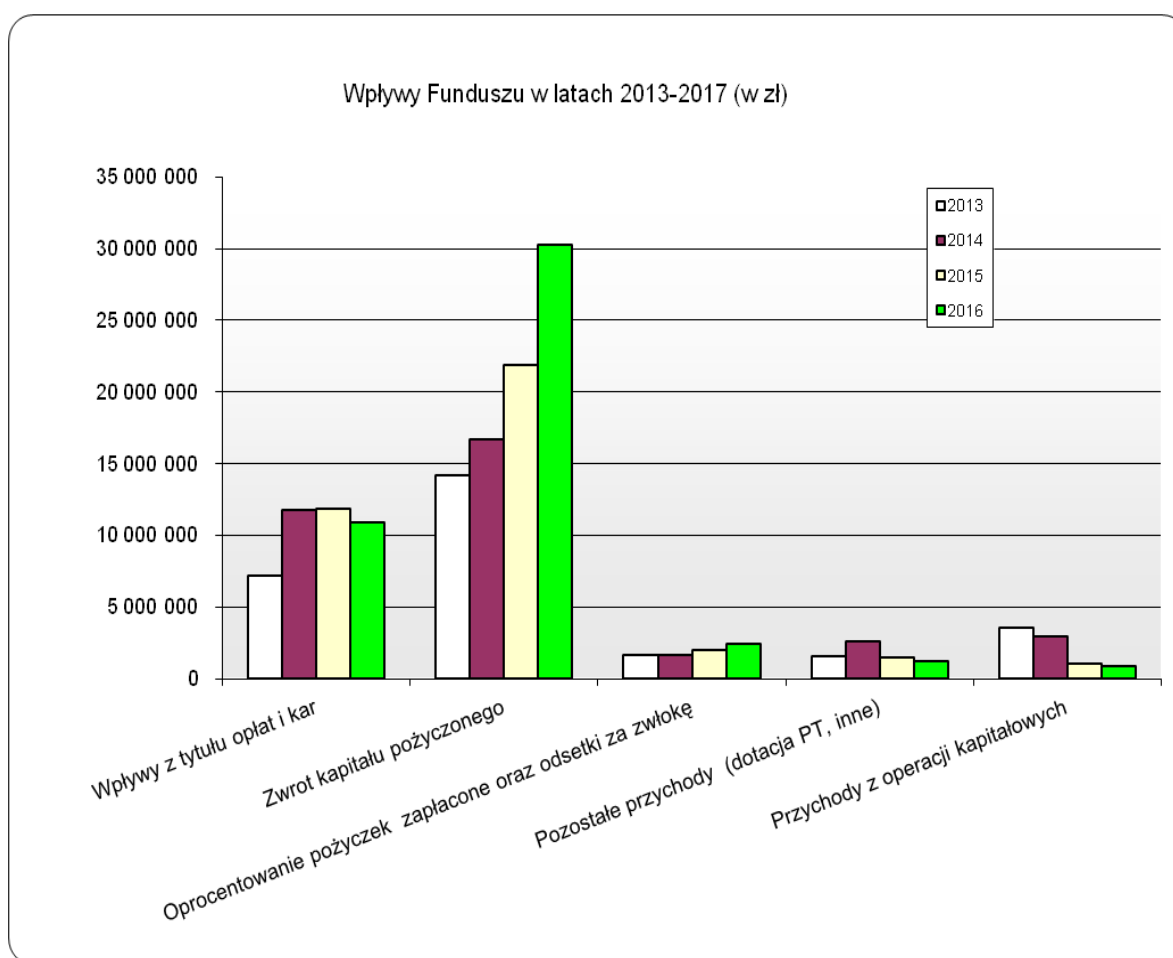

TABELA 7. Koszty / wydatki Funduszu w 2017 roku

Wyszczególnienie	Plan na 2017 rok	Korekta planu (ostatnia)	Wykonanie	Struktura wydatków
Wpływ pożyczek	54 000 000,00	21 568 000,00	15 050 355,22	50,6%
Wpływ dotacji*	8 350 000,00	9 542 000,00	9 465 392,13	31,8%
Dopłata do oprocentowania kredytów	70 000,00	48 000,00	47 870,97	0,2%
Umorzenia	0,00	0,00	0,00	0,0%
Wydatki inwestycyjne	139,00	8 000,00	7 613,70	0,0%
Koszty utrzymania organów i Biura oraz pozostałe koszty oper i finansowe	6 050 000,00	5 570 000,00	5 173 977,01	17,4%
RAZEM	68 470 139,00	36 736 000,00	29 745 209,03	100,0%

* łącznie dotacje, przekazania środków, nagrody i rekompensaty dla gmin

